

EJBY KOMMUNE
Teknisk Afdeling

Rådhuset, Anlægsvej 4, 5592 Ejby
Tlf. 63 46 46 00 - Fax 63 46 46 99
Direkte nr.: 63 46 46 87
Giro: 9 04 35 35
E-mail : info@ejby.dk
Hjemmeside : www.ejby.dk

Ole Nielsen
Tellerupvej 15
5591 Gelsted

Åbningstid:
Mandag - tirsdag 9.30 - 15.00
Torsdag 9.30 - 16.30
Fredag 9.30 - 12.30
Telefonekspedition:
Mandag - onsdag 8.00 - 15.30
Torsdag 8.00 - 17.00
Fredag 8.00 - 12.30

Dato	J.nr.	Skrevet af	Deres j.nr.
30. november 2006		DT	

Miljøgodkendelse

af slagtesvineproduktion omfattende 248,1 dyreenheder (DE) i slagtesvin på ejendommen matrikel nr. 2A Tellerup beliggende Tellerupvej 15, 5591 Gelsted i Ejby Kommune med CVR. Nr. 14-38-25-85 og P-nummer 1000733507.

Sammendrag

Der gives miljøgodkendelse til landbrug med svineproduktion på op til 248 DE, svarende til en besætning på 7.075 stk. slagtesvin med en vægt mellem 30-115 kg. Godkendelsen omfatter hele ejendommen.

Landbruget har listebetegnelsen I101d.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato.

Retsbeskyttelsen for vilkårene i miljøgodkendelsen udløber 8 år efter, at denne godkendelse er endeligt meddelt.

- ./ Forudsætningerne for godkendelsen herunder miljømæssig vurdering af ansøgningen findes i vedlagte "Miljøteknisk Redegørelse" af 17. november 2006.

Konklusion i Miljøteknisk Redegørelse:

I redegørelsen konkluderes det, at virksomheden er indrettet så de øgede gener som følge af udvidelsen er minimeret eller at der er risiko for omgivelserne, når de efterfølgende vilkår overholdes.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at amtets planmæssige afgørelse (screeningen) stadfæstes af Naturklagenævnet. Såfremt screeningen hjemsendes til fornyet behandling, vil grundlaget for denne godkendelse bortfalde.

Kommunens afgørelse

Ejby Kommune godkender svineproduktionen på Tellerupvej 15, 5591 Gelsted efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5, § 33, på følgende betingelser:

Vilkår

Indretning og drift

1. Ejendommen drives i overensstemmelse med det ansøgte, og det som er beskrevet i Miljøteknisk Redegørelse.
2. Der meddeles dispensation til forlængelse af den eksisterende stald med en tilbygning placeret 2,5 meter fra markskellet på matrikel nr. 19a Tellerup By, Ørslev.
3. Der gives godkendelse til i alt 2000 stipladser, hvoraf 1500 stipladser indrettes med drænet gulv og 500 i eksisterende stald er indrettet med delvis spalter.
4. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold der maksimalt må svare til 7.075 stk. slagtesvin (30-115 kg), svarende til 248 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende i husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006
5. Der kan tillades en variation i ind- og afgangsvægten på 25-35 kg og 87-120 kg, under forudsætning af at:
6. Årsproduktionen skal holdes på 248,1 DE. Omregnet til slagtesvin svarer det til 7.075 slagtesvin (30-115 kg). Opgørelsen skal følge gødningsåret.
7. Produktionsstørrelsen ses over et gennemsnit på 3 år, dog således at der det enkelte år kun må være en bagatelagtig overskridelse af den maksimale tilladte produktion.
8. S sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 145 tons svin på stald ad gangen.

Støj

9. Virksomhedens bidrag til støjniveauet ved nærmeste bolig må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Dette gælder dog ikke for almindelig brug af landbrugsredskaber og cyklonstøj ved foderleverance, når foderet leveres mandag - fredag mellem kl. 07.00-18.00.

Husdyrgødning og vaskevand

10. Al vask af maskiner, udstyr og dyretransportvogne samt påfyldning af sprøjte skal ske på befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder.
11. Vaskevand fra stalde, foderrekvisitter o. lign. skal ledes til opsamlingsbeholder.
12. Udspreddingen af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.
13. Virksomheden skal til enhver tid kunne dokumentere, at der kan disponeres over det nødvendige udspreddingsareal i mindst 1 år frem. Dokumentation skal forevises eller indsendes til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Kvælstof

14. Virksomheden skal ved indretning og drift af staldanlæggene søge, at ammoniakfordampningen fra staldanlæggene minimeres.
15. Der skal etableres luftrensningssystem som opsamler ammoniak og dermed reducerer fordampningen fra de nye stalde. Systemet skal som minimum reducere fordampningen fra 750 stipladser med 53 % i forhold til en stald uden rensesystem, svarende til en maksimal fordampning af ammoniak fra alle staldene på 3000 kg. Dokumentationen kan ske gennem kontinuerlige målinger i en datalogger af pH samt svovlsyreforbrug i rensenheden, idet der er en sammenhæng mellem pH i vaskevandet og opsamlingen af det basiske ammoniak. Det skal efterfølgende gennem beregninger dokumenteres at der opsamles ca. 784 kg N årligt. Såfremt der opsamles mindre end 784 kg N skal der overfor myndigheden kunne redegøres for årsagen til dette, samt redegøres for mulige tiltag som sikrer at der maksimalt fordamper 3000 kg N fra alle stalde.
16. Lagertankene må ikke have uoverdækket gylleoverflade i mere end 7 sammenhængende dage.
17. Kvælstofoverskuddet fra ejendommens drift skal reguleres i overensstemmelse med planmyndighedens screeningsafgørelse.
18. Der skal etableres kvælstofopsamlende efterafgrøder på i 10 % af ejendommens dyrkede arealer fordelt således at der er 10 % efterafgrøder på arealer i alle oplande.

Fosfor

19. Der skal på ejendommen være balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor til udspreddingsarealerne for husdyrgødning. Dog kan der på arealer med Pt under 4 (skal dokumenteres) tillades en mertilførsel på op til 4 kg P ha⁻¹. Dette skal vurderes af myndigheden forud for tilførsel.

20. Foderet skal optimeres i forhold til fosfor (højt indhold af fordøjelige fosforkilder samt fytase)(0,56 kg fosfor/slagtesvin med en vægt mellem 30-115 kg (ab dyr) hvilket medfører en maksimal udskillelse på 16 kg P pr. DE. Foderets indholdet af fosfor skal kunne dokumenteres overfor myndigheden, f.eks. gennem indlægssedler.

Lugt og støv

21. Staldlugtene må kun ledes ud gennem ventilationsafkastene. Afkastene skal være opadrettede.
22. Ventilationsafkast på den nye stald skal være mindst 2 meter over tagryg eller mindst 11,5 meter over terræn.
23. Det skal ved hensigtsmæssig indretning og drift af staldanlæggene sikres, at driften ikke giver anledning til væsentlige staldlugtgener ved nabobeboelse.
24. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal der gennemføres yderligere tiltag til at reducere lugtgenerne til et acceptabelt niveau, f.eks. ved forhøjelse af afkast.
25. Der kan ved klager over lugt fra ejendommen med henblik på vurdering af lugtafgivelsen fra staldene stilles krav om at der gennemføres en objektiv vurdering af lugtbelastningen ved de nærmeste naboer, dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden måling og beregning foretages, skal undersøgelsesprogrammet godkendes af kommunen.
26. Ventilatorer skal kontrolleres, renholdes og vedligeholdes efter behov, dog mindst en gang om året, således at de fungerer optimalt. Dokumentation for dette skal fremvises på myndighedens forlangende.
27. Der skal indgås en servicekontrakt med leverandøren af luftrensesystemet som sikrer at systemet kører optimalt.
28. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Forebyggende foranstaltninger

29. Der skal gennemføres en effektiv fluebekæmpelse i staldene.
30. Opbevaring af døde dyr skal indtil afhentning til destruktions ske på befæstet plads under kadaverkappe og/eller i godkendte containere således at der ikke opstår uhygiejniske forhold.
31. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

32. Såfremt fosforfjernelsen via afgrøderne opnås ved afbrænding af halm, skal asken fra halmen fjernes fra ejendommens arealer. Bortskaffelsen af asken skal kunne dokumenteres, f.eks. i form af kvittering fra modtageren.

Tilsyn og kontrol

33. Som dokumentation for at godkendelsens vilkår 3 overholdes, kan virksomheden 1 gang årligt blive pålagt at udføre en måling eller beregning af støj. Undersøgelsen skal udføres af autoriserede personer, og undersøgelsesprogrammet skal godkendes af kommunen.

Med mindre andet aftales med kommunen, skal målinger og beregninger udføres efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledninger:

Nr. 2/2001: "Luftvejledningen"

Nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj fra virksomheder"

Nr. 5/1993: "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"

Nr. 4/1997: "Godkendelse af husdyrbrug, 2. udgave"

Godkendelsen tages op til første revurdering efter 8 år og herefter mindst hvert 10. år

Egenkontrol

34. Der skal føres et internt regnskab på årsbasis som dokumenterer hvor mange grise der er produceret på ejendommen og hvor mange DE produktionen svarer til.
35. Der skal årligt udarbejdes et regnskab over virksomhedens kvælstof og fosforomsætning, i overensstemmelse med afsnit 3.11 og 3.12 i Miljøteknisk Redegørelse. Der skal således føres et balance regnskab over virksomhedens kvælstof- og fosfor-omsætning og -overskud som følge af husdyrproduktionen f.eks. gennem et grønt regnskab. Metoden aftales forud med myndigheden og skal fremlægges årligt samtidig med afrapportering af gødningsregnskaberne
36. Dokumentation for driften skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende Det drejer sig bl.a. om kvitteringer for salg af grise, kvitteringer for indkøbt foder mv., sædskifte- og gødningsplaner, forpagningsaftaler og gylleoverførselsaftaler (af mindst 1 års varighed).
37. Beregningerne af næringsstofbalancerne skal baseres på reglerne og normtallene i Fødevareministeriets til enhver tid gældende "Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække". Normtallene kan i det omfang der er behov for det, erstattes af tal for de faktiske forhold, såfremt der foreligger dokumentation i henhold til førnævnte bekendtgørelse.

Andre miljøregler

I øvrigt henvises til, at der findes en række andre miljøregler, som virksomheden er omfattet af. Eksempelvis.:

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, som blandt andet indeholder regler om lokalisering og placering af stald- og gødningsanlæg samt om drift og vedligehold af disse anlæg.

Affaldsbekendtgørelsen⁴ hvoraf det bl.a. fremgår, at farligt affald skal opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Opbevaringspladsen skal indrettes, så at der kan opsamles spild, der svarer til rumindholdet af den største beholder.

Mindre spild af olie eller kemikalier skal straks opsamles med eventuelt forurenede jord og opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Ved større spild af olie eller kemikalier, som virksomheden ikke kan håndtere, skal der gives alarm til beredskabstjenesten på telefonnummer 112. Kommunen skal altid underrettes hurtigst muligt ved større spild af olie eller kemikalier.

Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ.

Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret hos kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Ændringer på virksomheden

Enhver drifts- eller bygningsmæssig ændring skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Ændring af udspretningsarealerne skal forud for ændringen gennemgå en fornyet VVM-screening hos planlovsmyndigheden.

Ændringer i virksomhedens ledelse skal også anmeldes til kommunen.

Miljøgodkendelsen er omfattet af en retsbeskyttelsesperiode på 8 år fra modtagelsen eller ved påklage 8 år fra endelig afgørelse. Herefter kan de enkelte vilkår tages op til revision. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i miljøbeskyttelsesloven.

Klagevejledning

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald.

Der kan skriftligt klages over denne afgørelse inden 4 uger fra offentliggørelse. De klageberettigede er foruden de oplyste kopimodtagere enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Eventuel klage, som indsendes før nytår skal sendes til Ejby Kommune, som sender den videre til Skov- og Naturstyrelsen. Eventuel klage som indsendes efter nytår skal sendes til Middelfart Kommune, som sender den videre til Skov- og Naturstyrelsen.

Afgørelsen forventes at blive offentliggjort i Torsdagsavisen den 6. december 2006.

Sidste frist for indgivelse af klage vil således være onsdag den 3. januar 2007 ved kontortids ophør.

Virksomheden vil få besked, hvis der kommer klager over afgørelsen. En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Skov- og Naturstyrelsen bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

Med venlig hilsen

Dorthe Toft
Agronom

Kopi sendt til:

Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ
Arbejdstilsynet, Tilsynscenter 3, Postboks 1228, 0900 København C
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ (hjo@patriotisk.dk)
Miljøcenter Fyn/Trekantområdet, Niels Bohrs Allé 181, 5220 Odense SØ (JLU)

Version 2
Miljøteknisk Redegørelse
til
Miljøgodkendelse

af slagtesvineproduktionen
på ejendommen Stenagergård

Matrikel nr. 2A Tellerup
beliggende

Tellerupvej 15
5591 Gelsted, Ejby Kommune

C.V.R. 14382585
P-nummer 1000733507
CHR- nr. 98417

17. november 2006
JLU/233102
20052318

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Ansøgning og foreliggende oplysninger	3
1.1.1	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	3
1.1.2	Oplysninger om virksomhedens art	4
1.1.3	Foreliggende oplysninger	4
1.1.4	Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser	5
1.1.5	Partshøring	7
1.2	VVM-screening / regionplantillæg	7
2	Beliggenhed	8
2.1	Zonestatus	8
2.2	Planmæssige forhold for området	9
3	Indretning og drift	9
3.1	Dyrehold	9
3.2	Dyrehold opgivet i antal stipladser	10
3.3	Øvrige bygninger	10
3.3.1	Drift tid	11
3.3.2	Ventilation	11
3.4	Biaktivitet	11
3.5	Kilder til forurening	11
3.5.1	Lugt	11
3.5.2	Støj	16
3.5.3	Støv	17
3.5.4	Fluer	17
3.6	Spildevandsafløb	17
3.7	Råvarer	17
3.8	Opvarmning	18
3.9	Affald	18
3.10	Husdyrgødning	19
3.10.1	Gødningsproduktion	19
3.10.2	Håndtering og opbevaring	19
3.10.3	Udspretningsareal	21
3.10.4	Amtets forudsætninger for screeningsafgørelsen	22
3.11	Kvælstof og fosfor	23
3.11.1	Generelt om næringsstoffer fra produktionen	23
3.11.2	Fosfor	23
3.11.3	Kvælstof	26
3.12	Samlet konklusion i forhold fladearealerne	36
3.13	Forureningsbegrænsende foranstaltninger	37
3.14	Renere teknologi (BAT)	37
3.15	Risikobetonede aktiviteter	38
4	Samlet miljøteknisk vurdering	38
4.1	Relationer til miljøbeskyttelsesloven	38
4.2	Konklusion	38
5	Bilag	39

1 Indledning

Ejby Kommune har anmodet miljøcentret om at udarbejde en miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tellerupvej 15, Gelsted. Ejendommen har hidtil ikke været godkendelsespligtig, men husdyrproduktionen ønskes nu udvidet til mere end 210 dyreenheder (DE) i slagtesvin og overstiger dermed grænsen for godkendelsespligt.

Der er første gang i september 2006 indsendt oplysninger til brug for en gennemgang af godkendelsen.

Fyns Amt har i november 2006 screenet udvidelsen og afgjort at der ikke er VVM pligt.

Ejendommen ligger på Tellerupvej 15 i Ejby Kommune og ejes og drives af Ole Sloth Nielsen, der har bopæl på ejendommen.

Oplysningerne til godkendelsen er indsendt af Patriotisk Selskab på vegne af Ole Sloth Nielsen, Tellerupvej 15, Gelsted, 5591 Ejby. Desuden er oplysninger indhentet ved tilsyn indføjet i godkendelsen.

Ejendommen drives som en selvstændig ejendom, men produktionen er indrettet således at der sker overførsel af husdyrgødning til arealer som drives af Stenagergård Markbrug I/S.

Der opbevares husdyrgødning fra produktionen på Tellerupvej 15 på Hjortegyden 14, Årup Kommune, hvor ansøger har lejet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Driften på ejendommen ønskes udvidet fra 198,2 DE i slagtesvin (svarende til 5.650 stk. grise med en vægt mellem 30-115 kg) til 248,1 DE i slagtesvin (7.075 stk. med en vægt mellem 30-115 kg). Der produceres udelukkende slagtesvin på ejendommen.

1.1 Ansøgning og foreliggende oplysninger

1.1.1 Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ansøger	Ole Sloth Nielsen
Telefon nr.	~~64121343~~
E-mail	~~ole.sloth@stenoegard.dk~~
CVR- nummer	14382585
P nummer	1000733507
CHR-nummer	98417
Gårdens navn	Stenagergård
Beliggenhed	Tellerupvej 15, 5591 Gelsted i Ejby Kommune.
Hovedmatrikel	2A Tellerup
Kontaktperson	Ole Sloth Nielsen

1.1.2 Oplysninger om virksomhedens art

Landbruget omfatter en svineproduktion. Den tilhørende planteavl drives i Stenagergård Markbrug I/S.

Projektet omfatter udvidelse af dyreholdet til 248,1 DE i slagtesvin (7.075 stk. med en vægt mellem 30-115 kg). Dertil opføres en ny stald med i alt 1.500 slagtesvinestipladser fordelt på 4 nye staldsektioner med hver 375 stipladser hvor alle bliver indrettet med drænet gulv.

Det eksisterende staldanlæg omfatter dels en nyere stald med 500 stipladser på delvis spaltegulv, og dels 4 ældre staldsektioner med tilsammen 1000 stipladser. Produktionen i de ældre, udtjente stalde ophører.

Den samlede produktion omfatter således 2.000 stipladser, heraf 1.500 i nyopført stald på drænet gulv

Landbruget er godkendelsespligtigt, idet svineproduktionen overstiger det der beregningsmæssigt svarer til 210 DE og 2000 stipladser til slagtesvin.

1.1.3 Foreliggende oplysninger

Der søges om godkendelse til slagtesvineproduktionen og den tilhørende drift af arealerne på 178,5 ha. Godkendelsen omfatter således hele produktionen på ejendommen.

Der er i forbindelse med godkendelsesproceduren foretaget en forudgående offentlighedsfase som beskrevet i IPPC direktivet. Der er ikke indkommet bemærkninger eller anmodning om fremsendelse af godkendelsen i offentlighedsfasen.

Den nærmeste nabo har afgivet en erklæring om at man ikke modsætter sig udvidelsen. Yderligere en nabo er blevet hørt og har ikke haft kommentarer.

Der skal meddeles en dispensation i forhold til et nabomarkskel. Naboen er blevet hørt (høringsfristen udløb den 14. november) og har ikke haft bemærkninger.

Godkendelsen vil blive behandlet i teknisk udvalg i Ejby Kommune hvorefter afgørelsen vil blive annonceret og der vil være klagefrist på 4 uger.

Der er foretaget en vurdering i forhold til VVM-bestemmelserne, idet der foreligger en screeningsafgørelse (annonceret den 2. oktober 2006) på ændring/udvidelse fra 5.650 stk. slagtesvin (30 –115 kg) = 198,2 DE til 7.075 stk. slagtesvin (30 – 115kg) = 248,1 DE.

Amtet har været inde og udpege følsomme naturområder og recipienter.

Miljøcentret har indhentet oplysninger fra amtet og har desuden foretaget en vurdering ud fra de oplysninger som er tilgængelige via Fyns Amts hjemmeside, og som dermed vurderes at være en del af regionplanen for Fyns Amt.

Ved vurderingen i denne miljøgodkendelse er amtets administrationsgrundlag (revideret den 7. marts 2005) for screeninger inddraget. Der er vurderet på den samlede belastning fra produktionen og stillet vilkår hvor dette er skønnet nødvendigt eller proportionelt.

Godkendelsen omfatter det ansøgte dyrehold og staldanlæg og øvrige bygninger samt markdriften af de tilhørende arealer på 178,5 ha.

For behandling af sagen har miljøcentret modtaget følgende materiale:

- Ansøgningsskema til screening sendt til amtet med kopi til kommunen
- Oplysninger fra Patriotisk Selskab indføjede i miljøteknisk redegørelse i oktober 2006.
- Situationsplan der viser placering af stalde, gødningsanlæg, olietanke mv. på ejendommen Bilag 5.3
- Kort med markerede udspretningsarealer opdelt i ejede, forpagtede og gylleaftaler. Bilag 5.6 og 5.7.
- Supplerende oplysninger til Miljøteknisk Redegørelse bl.a. placering af ventilationsafkast og udgangspunkt for OLM-beregning. (Bilag 5.4 og 5.5)
- Beregninger af forventet balance for N og P (gårdregnskab, Amtets regneark), og oplysninger om evt. BAT til reduktion af ammoniak-emmission og udvaskning af nitrat, samt hvordan fosforoverskuddet nedbringes.
- Øvrige oplysninger jf. bilag 3 II i godkendelsesbekendtgørelsen.
- Lugtemissionsrapport med lugtspredningsberegninger udført i programmet OML-Multi med supplerende omkring maksimal emmissionen.

Desuden har miljøcentret besøgt ejendommen, hvor der blev noteret oplysninger.

Ansøger har haft et udkast af denne redegørelse og forslag til godkendelse til kommentering.

1.1.4 Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser

Miljøgodkendelsen gives i henhold til kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven (Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse med senere ændringer) og i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen (Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed).

Virksomheden vil få listebetegnelsen I.101d.

Ansøgningen om udvidelse af dyreholdet er også omfattet af gældende husdyrgødningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 814. af 13. juli 2006 med senere ændringer).

Landbruget er godkendelsespligtigt idet slagtesvineproduktionen er større end 210 DE og da husdyrproduktioner med mere end 210 DE i slagtesvin eller 250/269 DE er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen¹. Beregning af antal dyreenheder er sket efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse².

Kommunen er godkendende og tilsynsførende myndighed.

Landbruget har ikke tidligere haft en miljøgodkendelse.

Ved gennemgang af virksomheden og den ansøgte produktion skal det vurderes, hvorvidt bedriften lever op til kravene i gældende miljølovgivning. Der skal vurderes på virksomhedens samlede belastning. Der skal evt. stilles vilkår, der sikrer at forureningskilder ikke giver anledning til uacceptabel forurening. Forureningskilder er bl.a. støj, lugt, støv og næringsstof overskud og udvaskning.

Godkendelsespligtige husdyrbrug er (i)-mærkede listevirksomheder (omfattet af IPPC direktivet), hvilket blandt andet betyder, at godkendelsesmyndigheden regelmæssig skal revurdere godkendelsen og om nødvendigt ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering skal således ske senest 8 år efter denne godkendelse, dvs. i år 2014.

Der er en 8 årig retsbeskyttelse på vilkårene i godkendelsen. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i Miljøbeskyttelsesloven.

Ved gennemgang af virksomheden og den ansøgte produktion skal det vurderes, hvorvidt bedriften lever op til kravene i gældende miljølovgivning.

Af miljøbeskyttelseslovens § 34 stk. 3 fremgår det indirekte, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen af en virksomhed skal foreligge oplysninger om virksomhedens ejerforhold, bestyrelse og daglige ledelse, så miljømyndighederne kan vurdere, om nogle af disse personer er omfattet af lovens § 40 a, der omhandler kriterier for tilbagekaldelse af meddelt godkendelse, nægtelse af godkendelse og fastsættelse af særlige vilkår om sikkerhedsstillelse.

Det er i lovens § 40 b stk. 1 anført, at Miljø- og Energiministerien opretter et miljøansvarlighedsregister over de personer og selskaber m.v., der er omfattet af § 40 a.

Da ingen i virksomhedens ledelse er anført i dette register kan der meddeles godkendelse uden særlige vilkår om sikkerhedsstillelse.

¹ Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004

² Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006

Virksomheden er omfattet af bekendtgørelse om brugerbetaling³. Dette medfører, at virksomheden skal betale brugerbetaling til kommunen pr. forbrugt time til tilsyn og godkendelse. I 2006 udgør brugerbetalingen 249 kr. pr. time.

1.1.5 Partshøring

Fyns Amt har foretaget en nabohøring af nærmeste naboer og vandværker i foråret 2006 for at afklare evt. indvendinger i forhold til udvidelsen.

Fyns amt har partshørt følgende naboer: Tellerupvej 28 og Tellerupvej 24. Der er ikke indkommet kommentarer fra naboerne.

Ejby Kommune har partshørt Tellerupvej 28. Naboen i Tellerupvej 24 har skrevet under på en erklæring om at man er indforstået med udvidelsen og at man ikke har kommentarer. Derfor er denne nabo ikke partshørt.

Der skal meddeles dispensation for afstand til et markskel. Ejeren af matrikel nr. 19a Tellerup By, Ørslev er derfor blevet hørt. Der er ikke kommet bemærkninger.

Idet godkendelsespligtige landbrug er omfattet af IPPC bestemmelserne er der foretaget en forudgående offentlig annoncering, med mulighed for at få et udkast til afgørelse til kommentering. Der er ikke indkommet bemærkninger.

1.2 VVM-screening / regionplantillæg

Der er ikke udarbejdet VVM-redegørelse i forbindelse med denne godkendelse, idet Fyns Amt den 2. november 2006, har afgjort at der ikke er VVM pligt ved det ansøgte.

Klagefristen over amtets screeningsafgørelse udløber den 30. november 2006.

Amtets afgørelse er truffet under forudsætning af, at der gøres nogle tiltag til at reducere belastningen fra produktionen i forhold til en tilsvarende traditionel drift uden miljømæssige forbedringer. Disse tiltag vil alle blive behandlet nærmere i afsnittet om næringsstoffer.

De tilpasninger som er blevet indarbejdet i projektet som følge af amtets screening forudsættes som værende en del af den ansøgte miljøgodkendelse.

Amtet har vurderet på miljøeffekter af ændringen/ udvidelsen og de påvirkninger som en merbelastning medfører. Der er således fra amtets side ikke foretaget en vurdering af påvirkningen fra den samlede produktion.

³ Bekendtgørelse nr. 942 af 16. december 2004 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven

Ved meddelelse af denne godkendelse skal der vurderes på effekten fra den samlede produktion, og stilles vilkår om reduktion af den samlede belastningen hvor dette vurderes proportionelt i forhold udgiften til dette.

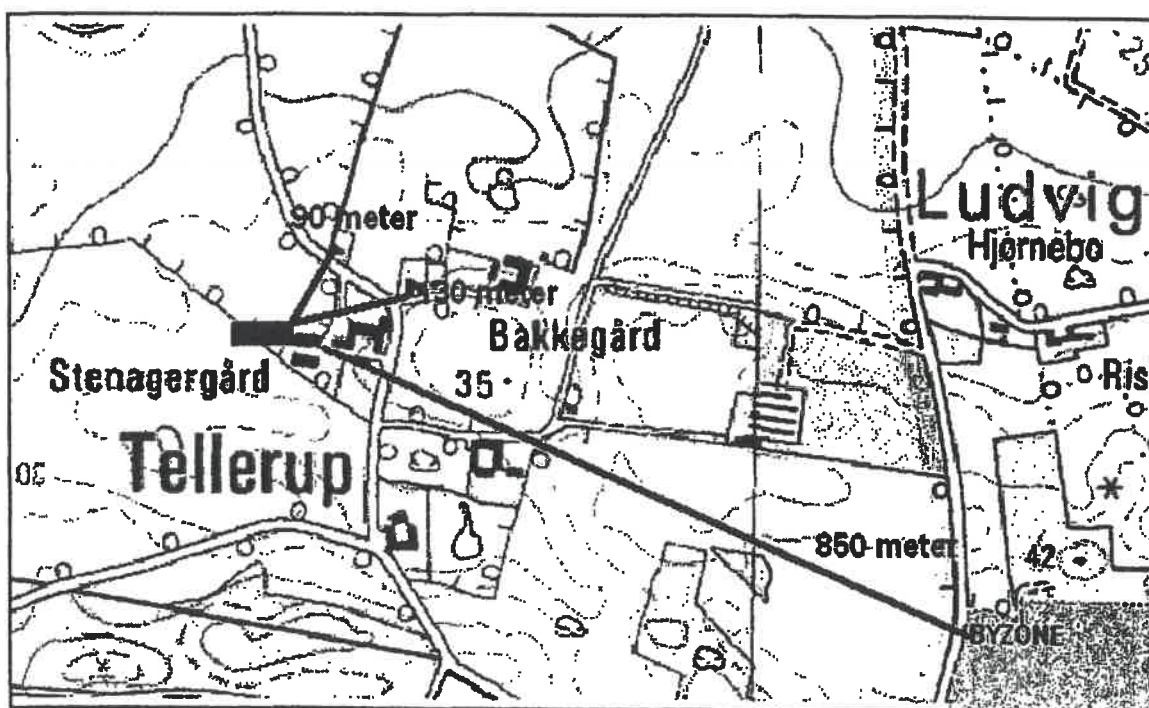
2 Beliggenhed

2.1 Zonestatus

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone, vest for Gelsted.

Produktionsbygningerne er placeret med følgende ca. afstande:	
Til nærmeste nabobeboelse (fra gyllebeholder)	60 meter
Til nærmeste nabobeboelse (fra nærmeste svinestald)(efter udvidelse)	90 meter
Til byzone eller sommerhusområde	850 meter
Til offentlig vej	> 15 meter
Til naboskel	2,5 meter
Til beboelse i samlet bebyggelse	> 300 meter
Til enkeltvandindvinding (Krav 25 meter)	kendes ikke
Til fælles vandindvinding (Gelsted vandværk.)	900 meter
Til vandløb (herunder dræn) og søer	500 meter
Til levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter
Til beboelse på samme ejendom	> 15 meter

./.. Se evt. nedenstående kortudsnit og tegningsbilag 5.1.

Produktionen er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4 der bl.a. omhandler afstand til nabobeboelser, samlet bebyggelse og eksisterende byzone.

Afstandskravet i forhold til samlet bebyggelse er 300 m, dog 100 meter for nabobeboelser, som har en anden ejer end driftsherren, uden for samlet bebyggelse. Disse afstandskrav er alle overholdt.

I forbindelse med godkendelsen tages ældre, udtjente stalde ud af brug, og der opføres en ny stald med 4 nye sektioner. Udvidelser sker i bygninger, der placeres ca. 90 meter fra nærmeste nabo (lejer i en ejendom ejet af ansøger).

Der er til opbevaring af gylle lejet en beholder på 3.000 m³ beliggende Hjortegyden 14, Årup Kommune.

2.2 Planmæssige forhold for området

Landbruget ligger i områder der reguleres af Regionplanen for Fyn Amt. Den gældende regionplan er regionplan 2005-.

Ejendommen er beliggende i landzone syd for Ejby By og vest for Gelsted.

./.. Se evt. kortbilag 5.1 der viser afstand til nærmeste nabobeboelser, mens 5.6 og 5.7 viser alle udspretningsarealer til husdyrgødning (fordelt på ejede og forpagtede arealer).

3 Indretning og drift

3.1 Dyrehold

Der er følgende registreringer i Ejby Kommunes arkiver:

- Ansøgningsskema til ansøgning om Miljøgodkendelse fra 2005.
- Supplerende ansøgning til miljøgodkendelse fra 2006
- Diverse skrivelser vedr. dyreholdet på ejendommen i løbet af 2005
- Tilsynsbreve i perioden 2000-2006
- Oplysninger indføjede i udkast til Miljøteknisk Redegørelse i 2006

Der er der søgt om godkendelse til 7.075 stk. slagtesvin (30-115 kg) svarende til en årsproduktion på 248,1 DE.

Variationer i ind- og afgangsvægten på grisene påvirker såvel gødningsproduktionen som lugtavgivelsen.

Det anbefales, at der i godkendelsen stilles vilkår om, at der kan tillades en variation i ind- og afgangsvægten på 25-35 kg og 87-120 kg, under forudsætning af at:

- 1) Årsproduktionen skal holdes på 248,1 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende jf. husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006. Omregnet til slagtesvin svarer det til 7.075 slagtesvin (30-115 kg). Opgørelsen skal følge gødningsåret.
- 2) Produktionsstørrelsen ses over et gennemsnit på 3 år, dog således at der det enkelte år kun må være en bagatelagtig overskridelse af den maksimale tilladte produktion.
- 3) S sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 145 tons svin på stald ad gangen.

3.2 Dyrehold opgivet i antal stipladser

I nedenstående skema er produktionsanlæggets stipladser og beskrevet for de forskellige staldafsnit. Skemaet er gældende for den fremtidige produktion. Staldnumrene refererer til oversigtskort på bilag 5.3.

Stald/sektion nr.	Staldnavn	Gulvtype	Gns. antal dyr i stald	Gns. Vægt pr dyr (kg)
1	Slagtesvin	Delvis spalte	500	72,5
2			0	
3			0	
4			0	
5			0	
6	Slagtesvin	Drænet gulv +spalter	750	72,5
7	Slagtesvin	Drænet gulv +spalter	750	72,5

Der vil efter udvidelsen fremover være i alt ca. 2000 stipladser til slagtesvin i brug på ejendommen. På baggrund af ovenstående kan der beregnes et samlet gennemsnitligt antal kg svin på stald svarende til 145 ton (145.000 kg).

3.3 Øvrige bygninger

Der er foruden staldene følgende bygninger. Se i øvrigt bilag 5.3.

Nr. på bilag 5.3	Beskrivelse	Anvendelse	Kapacitet / areal
8	Gyllebeholder	Opbevaring af gylle	1630 m ³
9	Maskinhus, værksted mv.	Opbevaring af maskiner, C-mærket gødning, kemikalier	
10	stuehus	Beboelse	
11	Vaskeplads	Vask af maskiner og sprøjte	
12	Kontor	Kontor	
13	Maskinhus	Opbevaring af gamle maskiner	

3.3.1 Drift tid

Staldanlægget vil være i drift alle ugens dage året rundt.

3.3.2 Ventilation

Ventilationen i alle staldafsnit er af typen undertryk med diffus luftindtag. Systemet er af typen multistep, der sikrer at ventilationsmængden kan styres præcist efter det aktuelle behov. Det hele kører fuldautomatisk, og der er alarmanlæg der træder i funktion ved strømsvigt og lignende.

Ventilationsanlæggene har alle afkast placeret i kip 8-9,5 meters højde. I nedenstående skema er der lavet en samlet oversigt over ventilationskapaciteten i de enkelte staldafsnit, der fremover er i drift.

Bygning (stald nr.)	Antal afkast	Placering meter over terræn	Type ventilations tryk / ventilator	Kapacitet m ³ /h
1	6	8	Under / diffus	62.100
6	7	9,5	Under / kombidiffus	80.100
7	7	9,5	Under / kombidiffus	72.450
Maksimal samlet udsugningskapacitet				214.650
Udsugning ved minimum drift - Ca.				50.000

*Kombidiffus: Luftindtag gennem diffust loft samt væg ventiler.

Den gennemsnitlige maksimale hastighed i afkastene er på ca. på 10 m/s. Ved normal drift er hastigheden på 6,5 m/s.

Placering af afkast kan ses på bilag 5.4 og 5.5

3.4 Biaktivitet

Ingen biaktivitet på ejendommen.

3.5 Kilder til forurening

3.5.1 Lugt

Idet der ikke foreligger aktuelle målinger af lugtafgivelsen fra produktion i dag, og idet lugtafgivelsen fra den nye stald ligeledes ikke kendes, har Miljøcentret lavet en teoretisk beregning af lugtafgivelsen efter modellerne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" (Distribueres af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne).

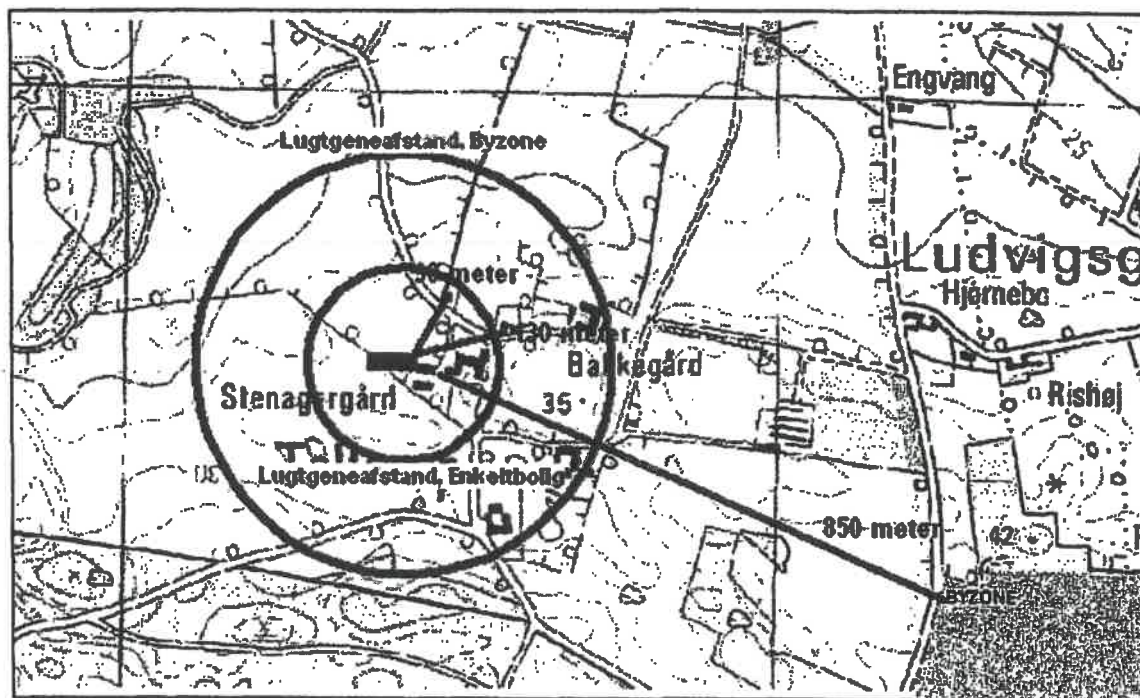
I vurderingen af staldlugtemissionen til omgivelserne er der foretaget en sammenligning af lugtemissionen i henholdsvis det ansøgte dyrehold og lugtemissionen fra eksisterende dyrehold på ejendommen.

Lugtafgivelsen fra den samlede produktion efter udvidelsen vil teoretisk give anledning til 21.750 lugtenheder (LE/s) før etablering af lugtreducerende tiltag. Omregnes det til en teoretisk geneafstand for lugt ud fra de kriterier der i dag er i lugtvejledningen fås nedenstående geneafstande fordelt på tre kategorier.

Zonestatus	Geneafstand	
	Før	Efter
Boligområde i byzone samt sommerhusområde	404	466
Byzoneområde i øvrigt samt landsby eller landzone med "samlet bebyggelse"	227	262
Boliger beliggende i landzone og uden for områder med "samlet bebyggelse"	128	147

I forhold til byzone skønnes det, at der vil der kunne opstå generende lugt i en afstand af ca. 466 m fra et skønnet lugtcentrum (se nedenstående kortudsnit hvor et skønnet lugtcentrum er placeret og geneafstanden indtegnet).

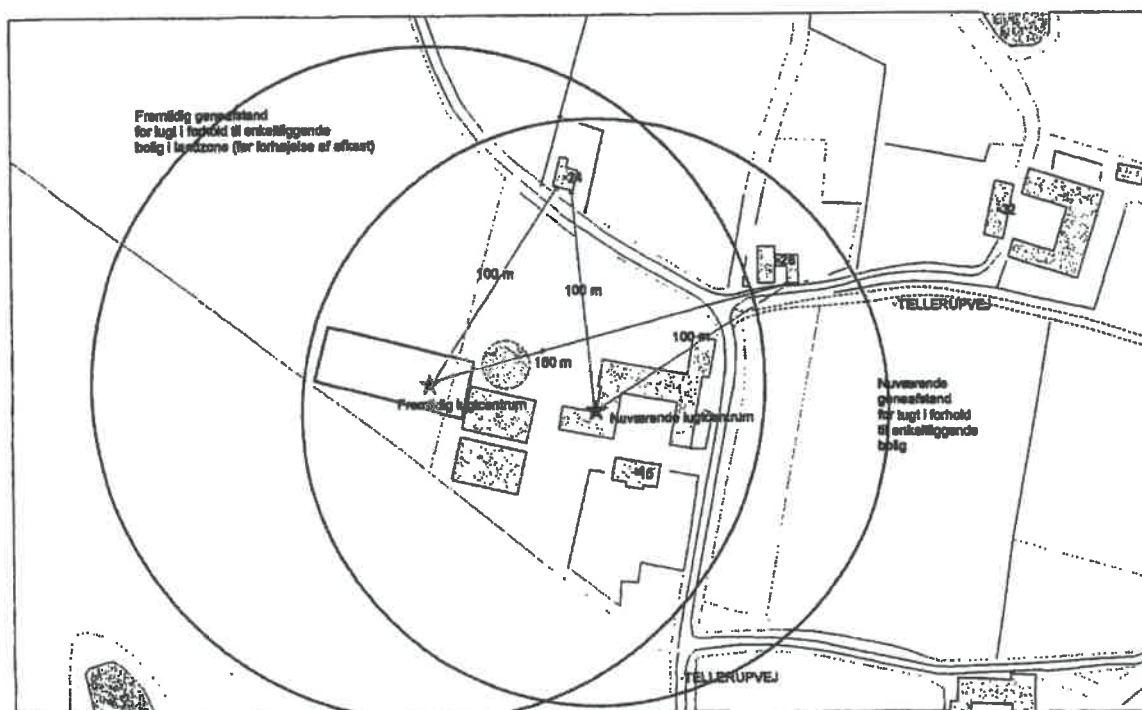
De nærmeste boliger i denne kategori ligger over 800 meter fra et skønnet lugtcentrum på Tellerupvej 15. De forventes derfor ikke at blive udsat for generende lugt.

Der er ikke boliger, som ligger i samlet bebyggelse i umiddelbar nærhed af produktionen.

Der opføres en ny stald med 1.500 stipladser i 4 sektioner. Ved bygningen af den nye stald flyttes en del af produktionen længere væk fra Tellerupvej 28 idet de gamle stalde tages ud af drift..

I forhold til fritliggende boliger i landzone skønnes det, at der før udvidelsen vil kunne opstå generende lugt i en afstand på ca. 128 m (øges til ca. 147 m efter udvidelsen) i forhold til et samlet lugtcentrum for staldene (se nedenstående kortudsnit hvor et skønnet lugtcentrum er placeret og geneafstanden indtegnet).

De nærmeste enkeltliggende boliger er Tellerupvej 24 som ligger ca.100 m (i dag) /100 m (efter udvidelse) fra det samlede skønnede lugtcentrum og Tellerupvej 28 som ligger ca. 100 m (i dag) /(160 m efter udvidelse) fra det samlede skønnede lugtcentrum for produktionen.

Disse to ejendomme kan formodentlig allerede i dag opleve generende lugt og som det ses vil lugten øges for nr. 24 såfremt der ikke gøres tiltag til at reducere emissionen. Tellerupvej 24 ejes af ansøger men er lejet ud og indgår således ikke som en del af driften.

Patriotisk Selskab har derfor, på vegne af ansøger, udarbejdet modelberegninger for lugtemissionen fra ejendommen for henholdsvis før og efter udvidelsen vha. spredningsmodellen OML-Multi.

Lugtberegningen er foretaget ved den forventede største lugt emission (sommer), hvor ventilationen forventes at yde det maksimale.

For at vurdere muligheden for at begrænse lugtgenerne ved denne beboelse er der udført beregninger for lugtbegrænsende tiltag i form af forhøjede ventilationsafkast.

Beregningerne sandsynliggør at lugtgenerne ved beboelsen på Tellerupvej 24 og 28 vil være uændrede efter udvidelsen.

Beregningerne viser følgende resultater ved nærmeste naboer, vær opmærksom på at tallene er relative og kun kan sammenlignes parvis.:

Lugt immisionsbidrag ved naboer:

Situation	Tellerupvej 24		Tellerupvej 28	
	10 ^o , 100m	Max.	60 ^o , 125m	Max.
Nudrift	24 LE/m ³	84 LE/m ³	36 LE/m ³	62 LE/m ³
Ansøgt	38 LE/m ³	118 LE/m ³	36 LE/m ³	84 LE/m ³
Ansøgt, forhøjelse af skorstene på ny stald med 2 m	27 LE/m ³	69 LE/m ³	38 LE/m ³	58 LE/m ³

Der er både foretaget retningsbestemt vurdering (første kolonne) og vurdering i forhold til den maksimale emission på en given afstand (max. Kolonne).

Som tabellen viser, vil forhøjelse af afkasthøjden på staldene give signifikante reduktioner i lugtgenerne fra ejendommen ved Tellerupvej 24 og 28 i forhold til en ansøgt produktion uden forhøjelse af afkastene.

Således vil en forhøjelse af afkasthøjden på den nye stald med 2 meter til i alt 11 meter, reducere lugten ved Tellerupvej 24 med ca. 30 % i forhold til lugtgenen uden dette tiltag (max).

Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en erklæring fra lejeren i Tellerupvej 24 som bekræfter at de er bekendt med at lugten forøges ved udvidelsen og at de ikke har indvendinger imod dette.

I det nye staldanlæg etableres der et luftrensesystem med syrevasker som delvis rensesystem, dvs. at en delmængde af den samlede ventilationsluft renses for ammoniak i et kemisk rensesystem. Rensesystemet leveres af firmaet Scan-Airclean.

Kemisk luftrensning har ofte en effekt på lugtintensiteten og især på lugtkarakteren for afkastluften, men størrelsen på effekten har ikke kunnet dokumenteres, og eventuelle reduktioner som følge af den kemiske rensning er derfor ikke medtaget i denne vurdering.

Samlet lugtvurdering:

Der er i forbindelse med amtets nabohearing ikke indkommet bemærkninger fra Tellerupvej nr. 24 og 28. Ejby kommune har foretaget en supplerende høring som ligeledes ikke har afstedkommet bemærkninger.

Beboerne i nummer 24 har skriftligt tilkendegivet at man er indforstået med at produktionen fremover vil give anledning til øget lugt.

Miljøcentret vurderer, at lugtemissionen fra ejendommens nuværende og fremtidige produktion fortsat kan give anledning til lugtgener ved de nærmeste naboer, da disse allerede i dag ligger indenfor de skønnede lugtgenområder. Miljøcentret er ikke bekendt med at der tidligere er indkommet klager over lugt fra produktionen.

Der er i projektet indarbejdet forslag til tiltag (forhøjelse af afkast med 2 meter over kip på den nye stald), som ifølge modelberegninger kan reducere lugtkoncentrationen i omgivelserne betydeligt som følge af den øgede luftopblanding/fortynding. Der foreligger dog ikke målinger, der kan bekræfte modelberegningen.

Med de foreslåede tiltag (forhøjelse af afkastene) vurderes det at der ikke vil ske en øget lugtbelastning ved Tellerupvej 24 og 28.

Det vurderes samlet på baggrund af ovenstående at der kan accepteres en løsning hvor afkastene forhøjes til 2 meter over kip.

Der ligger ikke dokumentation for effekten af syrevask på lugten, men det antages at lugten ændrer karakter, hvilket kan have en positiv effekt på lugtoplevelsen.

Samlet set bør godkendelsen udformes således, at der senere kan stilles krav om gennemførelse af yderligere lugtreducerende foranstaltninger, såfremt der konstateres lugtgener, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlig.

Det er af væsentlig betydning for lugtemissionen, at staldbelægningen ikke varierer (f.eks. i retningen af tungere dyr). Der skal derfor i godkendelsen stilles vilkår om en maksimal staldbelægning (tons dyr).

Der er foruden ovenstående redegjort for følgende lugtreducerende tiltag, hvis effekt ikke kan dokumenteres, men som alle forventes at have en grad af lugtreducerende effekt:

- Styringen af ventilationen forbedres i de nye stalde i forhold til de gamle stalde, således at alle ventilatorer kun kobles ind efter behov og yder det maksimale, når de kører (stepventilation). Derved sikres en højere hastighed på afkastluften og en større opblanding af afgangsluften.
- Overbrusning af gødearealer

Desuden anbefales det, at der stilles vilkår om, at der ikke må ske omrøring eller håndtering af gylle i weekender, på søndage og helligdage, idet denne beholder ligger forholdsvis tæt på nabobeboelseme.

3.5.2 Støj

Der forekommer støj i forbindelse med afhentning af slagtesvin og levering af smågrise. Der er endvidere afhentning af døde dyr hver dag samt levering af råvarer til foder, kraftfoder m.v. Endelig er der kørsel med husdyrgødning til udbringning. Se nedenstående skema som beskriver det skønnede antal transporter.

Type-transport	Antal vogntog / år kapacitet	Tidspunkt
Ind transport af smågrise	15	Jævnt over året
Udkørsel af gylle	80	Marts- Maj (sep.) 3 dage + 1 dag
Foderlevering	52	Jævnt over året
Afhentning slagtegrise	40	Hele døgnet
Afhentning af døde dyr	100	Hverdage kl. 7.00-16.00
Levering af olie mv.	50	I normal arbejdstid
Gylle til eksterne tanke	70	Jævnt over året

Fra ventilationsanlæggene i staldene vil der forekomme støj. Det maksimale støjniveau som ventilationsanlæggene vil give anledning til er ikke opgivet i ansøgningsmaterialet.

Det er miljøcentrets opfattelse at der bør stilles et vilkår om regelmæssig kontrol og rengøring af ventilationsanlæggene.

Der er ikke korntørringsanlæg på ejendommen i dag.

I miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om eksternt støj fra virksomheder er det anført at støjgrænser gældende for landbrugsbedrifter, herunder svinefarme, kan fastsættes som gældende for områder til blandet bolig og erhvervsbebyggelse og centerområder og de vejledende grænser er anført som 55/45/40 dB(A) for henholdsvis dag, aften og nat. Målt i skel til nabobeboelse.

Det er miljøcentrets opfattelse at svineproduktionen er indrettet og drives således at driften ikke medfører overskridelse af de vejledende grænseværdier som foran anført.

3.5.3 Støv

Foder tippes i grav, og herfra transporteres vis elevator op i fodersiloer, hvorfor støv fra dette ikke vurderes at være et problem

Det er miljøcentrets vurdering, at produktionsanlægget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

3.5.4 Fluer

Der foretages bekæmpelse af fluer i staldene vha. rovfluer, der udsættes efter behov.

Ved eventuelle fluegener skal bekæmpelse ske jf. seneste "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", udarbejdet af Statens Skadedyrlaboratorium.

3.6 Spildevandsafløb

Der er følgende anlæg til håndtering af spildevand:

1. Vaske- og påfyldningsplads for sprøjte, med afledning af spildevand til gyllebeholder (areal 75 m²).
2. Tankningspladsen for diesel (der udstrøs spåner ved spild)
3. Vaskevand fra stalde ledes til opsamling i gyllebeholder
4. Vand fra den private husholdning samt kontor ledes til septiktank – og videre til nedsvivningsanlæg (etableret i 2004)
5. Regnvand fra bygninger og befæstede arealer, hvor der ikke forekommer gødningsrester, foderrester, olie- og kemikalierester eller andre forurenende stoffer ledes til Hybækken A.
6. Rengøringsvand fra stalde, maskiner o.l. ledes til opsamling i gyllebeholderne.

Rengøring af maskiner og sprøjte sker på befæstet plads med opsamling i gyllebeholderen.

3.7 Råvarer

Samlet forbrug på ejendommen.

Art	Enhed	Mængde
Vand	m ³	Ca. 10.000
El	kWh	Ca. 250.000
Foder	tons	1600
Diesel olie	Liter	25.000
Fyrings olie	Liter	Ca. 10.000

Ejendommen er tilsluttet Gelsted Vandværk.

Der foretages ikke markvanding.

Der er opstillet følgende dieseltanke på ejendommen. Tankenes placering fremgår af oversigtskort 5.3.

Nummer jf. 5.3	Anvendelse	Placering	Volumen	Alder
A	Fyringsolie,	Nedgravet i gårdsplads	2500	1987
B	Diesel	Maskinhus	2500	1995
C	Diesel	Maskinhus	2500	1983

Da der er tale om allerede opstillede olietanke, er de omfattet af reglerne i olietanksbekendtgørelsen, og der skal ikke stilles særlige vilkår for dem i forbindelse med denne godkendelse.

Såfremt der senere opstilles olietanke på ejendommen kan dette kræve en tillægsgodkendelse, idet reglerne i olietanksbekendtgørelsen ikke gælder for nye tanke som opstilles på kap. 5 godkendte virksomheder.

Det kan oplyses at der er i olietanksbekendtgørelsen er indføjet følgende krav til sløjfning af overjordiske tanke:

- Typegodkendte tanke skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret
- Øvrige tanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret
- Tanke hvis fabrikations år ikke kendes skal sløjfes senest den 31. august 2008.

3.8 Opvarmning

Stuehus og stalde opvarmes af oliefyr.

3.9 Affald

Kadavere skal opbevares afskærmet (minimum af fast dække) således at der sikres imod rotter og omstrejfende dyr indtil afhentning til destruktion kan finde sted.

Medicinrester og medicinalaffald (f.eks. kanyler o.l.) opbevares aflåst i utilgængeligt i lukkede beholdere. Medicinaffaldet bortskaffes til godkendt affaldsordning (Modtagestation Fyn) eller til apoteket i Ejby.

Oliefiltre bortskaffes til Modtagestation Fyn.

Spildolie og øvrigt kemikalieaffald skal bortskaffes til godkendt ordning jf. kommunens regulativer for området f.eks. gennem landbrugsordningen som administreres af Modtagestation Fyn.

Jernskrot bortskaffes som miljøaffald til H.J. Hansen eller anden skrothandler.

3.10 Husdyrgødning

3.10.1 Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen med det ansøgte dyrehold er på årsbasis opgjort til følgende:

Dyreart	Antal / m ²	Gylleproduktion pr dyr, tons (m ³)	Samlet gødningsproduktion i tons gylle
Slagtesvin 30 – 115 kg	7075 stk.	0,64	4.524
Fradrag i beregningen for ikke tilført vand på overdækkede tanke			
Vandtilførsel fra vaskeplads og fra tankningsplads	75 m ²	0,7 m ³ /m ²	53
I alt til opbevaring			4.577

Beregningen er udført ud fra standard tal fra Landbrugets Byggeblad (Gr.nr.95.03-03, revideret 30. november 2004).

3.10.2 Håndtering og opbevaring

Al håndtering af husdyrgødningen foregår ved opsamling i kanaler under spalter i stierne, hvorfra gyllen pumpes/sluses ud til fortanken. Fra fortanken pumpes gyllen til lagertanken. Alle rørføringer hvor gylle føres under tryk er udført i godkendte tryk rør og alle gyllebeholdere har dykkede indløb. Derudover transporteres gylle til opbevaring på Hjortegyden 14 i lukket tanklastbil.

Opbevaringsanlæg til gylle

Ud fra nedenstående skema ses at der er samlet opbevaringskapacitet til 5.300 m³ gylle på ejendommen og andre ejendomme.

Der produceres jf. tabel i afsnit 3.3.1. 4.577 m³ gylle og der er således en samlet opbevaringskapacitet til mere 9 måneder, hvilket er tilstrækkeligt.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet m ³	Opførelsesår	Beholderkontrol	Bemærkninger Evt. adresse
Gyllebeholder	1.500	1986	1999	
Gyllebeholder	3.000	1992	1999	Hjortegyden 14

Gyllekanaler	800			
Kapacitet til opbevaring af flydende husdyrgødning i alt	5.300			

Miljøcentret kan efter en vurdering af de opgivne anlægskapaciteter i ansøgningsmaterialet, sammenholdt med det ansøgte dyrehold bekræfte at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Der er i dag naturligt flydelag på beholderne uden overdækning, som suppleres med halm hvis dette skønnes nødvendigt. Der føres desuden løbende tilsyn med tilstanden ved hjælp af logbog.

Der vil være lugtafgivelse fra gyllen når den oprøres i forbindelse med udspreddning og overpumpning mellem tankene. Det tager p.t. ca. 4 dage om året at bringe al gødning ud (150 m³ pr time i ca. 8 timer pr. dag).

Al gylle bliver udbragt med slæbeslanger, med traktortrukket vogn fra gyllebeholder.

Fremover forventes det at ca. 33% af gyllen, hvor det er muligt på grund af afgrødevalg og jordbundsforhold vil blive udlagt med nedfælder, hvilket vil påvirke kvælstofudnyttelsen, idet fordampningen af ammoniak forventes at blive reduceret.

Hovedparten af gødningen udbringes i foråret, men ca. 25% bliver udbragt om efteråret.

En del af transporten af gyllen sker inden for ejendommens arealer som ligger tæt på ejendommen og påvirker således ikke de nærliggende veje i væsentlig grad.

En del vil dog blive udbragt på forpagtede arealer. Kørsel med gylle til de forpagtede arealer vil ske i lukket tank lastbil og transporterne vil i videst muligt omfang ske ad veje udenfor bymæssig bebyggelse og på tidspunkter hvor transporterne vil være til mindst mulig gene.

Det er miljøcentrets vurdering at kørslen med gylle kan gennemføres så der opstår begrænsede gener for naboer.

Det forsøges at planlægge udbringningen af husdyrgødningen så udnyttelsen af næringsstoffer er bedst.

Det er miljøcentrets vurdering at almindeligt "godt landmandskab" er tilstrækkeligt til at forhindre væsentlige gener i forbindelse med håndtering af husdyrgødning.

Miljøcentret vurderer, at der ikke er behov for yderligere vilkår for oplag og håndtering af gyllen end beskrevet ovenfor.

3.10.3 Udspretningsareal

Det ansøgte dyrehold på i alt 248,1 DE kræver rådighed over et samlet udspretningsareal på 177,2 ha (1,4 DE/ha), jf. de regler der trådte i kraft den 1. august 2002.

Det samlede udspretningsareal er beskrevet til 178,5 ha, hvoraf ansøger ifølge ansøgningen selv ejer og driver de 109,5 ha, og yderligere 69 ha er forpagtet.. Der er således tilstrækkelig areal til den anmeldte produktion.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed vedrørende harmonibestemmelserne.

De ejede arealer som modtager husdyrgødning fra produktionen på Tellerupvej 15 er tilknyttet følgende adresser:

Adresse: Tellerupvej 15	Markblok nr.	Jordbund
13,3 ha	558139-27	JB 6
8,4 ha	558139-49	JB 6
21,9 ha	558140-14	JB 6
34,1 ha	558139-88+558140-83+559139-27	JB 6
25,3 ha	559140-71+559140-52	JB 6
5,67 ha	560139-06	JB 6
1,0 ha	558140-20	JB 6
Areal i alt: 109,5 ha		

Jordbundstyperne er hentet via ansøgers planteaviskonsulent

Forpagtningsaftaler er lavet med:

Ejer	Matr. nr./markblok	Aftalens udløb/varighed	Areal (ha) / JB nr.
Henrik Nordstrand, Møllelykke	571144-11	31.12.2009	19 ha/JB 6
Henrik Nordstrand	570144-73	31.12.2009	9 ha/JB 6
Charlotte Gyrest, Rugård	571145-31	31.12.2009	4,1/JB 6
Charlotte Gyrest, Rugård	570145-75	31.12.2009	31,3/JB 6
Charlotte Gyrest, Rugård	570146-61	31.12.2009	5,6/ JB 6
I alt			69 ha

Se evt. kortbilag 5.9 og 5.10 som viser placeringen af de forskellige markblokke.

Der er i ansøgningen redegjort for et harmoniforhold på 1,4 DE pr ha, og det er således sandsynliggjort at de generelle bestemmelser om kvælstoftilførsel i husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes.

Før inddragelse af eventuelle nye udspretningsarealer skal dette anmeldes til Fyns Amt eller rette myndighed, der skal vurdere arealerne i henhold reglerne i planloven.

3.10.4 Amtets forudsætninger for screeningsafgørelsen

Fyns Amt har afgjort at der ikke er VVM pligt ved det ansøgte. Denne afgørelse er truffet under følgende forudsætninger:

Følgende ekstra tiltag indgår i amtets vurdering:

- Der vil blive anvendt foder med optimeret fosforindhold så der ikke vil ske nogen forøget udvaskning af fosfor i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Herved vil der udskilles ca. 0,55 kg fosfor/slagtesvin (ab dyr), i alt ca. 4.000 kg kvælstof/år (ab dyr) (16,0 kg fosfor/DE).
- For at begrænse afdampningen af ammoniak fra staldanlægget vil der blive anvendt luftrensning i form af et decentralt rensesystem. Luftrenseren kobles på to af de nye slagtesvinesektioner med hver 375 stipladser. Luftrenseren har en ventilationskapacitet på 18.000 m³/h og fungerer således som basisventilation for i alt 750 stipladser slagtesvin. Beregninger viser at ca. 60 % af den samlede ventilationsluft på årsbasis fra disse 2 sektioner passerer renseren. Med en ammoniakreduktionseffekt på 90 % opnås der en samlet reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 53 % på de sektioner, hvor renseren er tilkoblet. Beregninger viser at dette svarer til, at der tilbageholdes ca. 785 kg N pr. år. Derved kommer påvirkningen af naturområder med luftbåren kvælstof fra udvidelsen af husdyrproduktionen ned på max. 0,1 kg/ha/år for de mest sårbare naturområder der har indgået i amtets screening. I dette tilfælde er der tale om 2 arealer med stævningskov som amtet har vurderet ikke må udsættes for en merbelastning på mere end 0,1 kg N/ha/år. Uden etablering af luftrensning ville disse skovarealer være blevet belastet med henholdsvis 0,5 og 0,2 kg N/ha/år.
- For at begrænse udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne vil der fremover indgå 11,5 ha med efterafgrøder ud over det lovpligtige efterafgrødeareal for denne produktion eller 8 ha med frøgræs på arealer i oplandet til Tybrind Vig. Tilsvarende vil der indgå 3,3 ha efterafgrøder eller 2,3 ha frøgræs på arealer i oplandet til Odense Fjord.

Der har i beregningen af det nødvendige areal med fangafgrøder medgået et ekstra indhold af kvælstof i gødningen på 785 kg N ab lager, idet Fyns Amt vurderer at den mængde ammoniakkvælstof der fjernes fra ventilationsluften i luftrensesystemet, skal indgå i beregningen af meroverskuddet på udbringningsarealerne når luftrensnings-koncentratet udbringes på arealerne sammen med gyllen.

- For at begrænse udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne vil der fremover indgå 3,4 ha med efterafgrøder ud over det lovpligtige efterafgrøde areal for denne produktion eller 2,4 ha med frøgræs på arealer i oplandet til Seden Strand/Odense Fjord. Tilsvarende vil der indgå 3,3 ha efterafgrøder eller 2,3 ha frøgræs på arealer i oplandet til Odense Fjord.

Amtet har vurderet på miljøeffekter af ændringen/ udvidelsen og de påvirkninger som en merbelastning medfører. Der er således fra amtets side ikke foretaget en vurdering af påvirkningen fra den samlede produktion.

De tilpasninger som er blevet indarbejdet i projektet som følge af amtets screening forudsættes som værende en del af den ansøgte miljøgodkendelse.

3.11 Kvælstof og fosfor

3.11.1 Generelt om næringsstoffer fra produktionen

Oplysningerne er hentet fra amtets regneark som indgår i screeningen. Kommentering og vurdering af regnskabet fremgår i de efterfølgende punkter, men der er herunder lavet en samlet oversigt over næringsstof tabet fra produktionen:

Samlet oversigt over det totale næringsstof tab fra produktionen	Nuværende produktion (uden særlige miljøtiltag)	Fremtidig produktion (med særlige miljøtiltag)
kg N ab lager	19.067	23.786
kg P ab lager	3.731	3.976

Produktionen af kvælstof og fosfor fra dyreholdet er beregnet ud fra normalt (Danmarks Jordbrugsforskning beretning nr. 36 – 2001 Normaltal for husdyrgødning). Plantedirektoratets vejledning.

Der er i denne miljøtekniske redegørelse medtaget beregninger af mængden af produceret kvælstof og fosfor ab lager fra regnearket som amtet har anvendt til vurderingen af belastningen fra produktionen.

Som det ses af ovenstående har amtet accepteret en forøgelse af både N og P ab lager.

3.11.2 Fosfor

Ansøger konsulent har oplyst at foderets indhold af fosfor i dag er: 4,6 g P/FE. Med norm foderforbrug svarer det til: 0,66 Kg P ab dyr:

Amtet har i deres screeningsafgørelse regnet med 0,56 kg P ab dyr. Dette skyldes at der som miljøforbedrende tiltag i forbindelse med screeningen er indarbejdet fosforoptimering af foderet, således at der fremover anvendes foder med et gennemsnitligt maksimalt indhold på 4,2 g P/FE. Dette er ligeledes anvendt i denne redegørelse.

I nedenstående ses resultatet af amtets screening for fosfor (i regnearket). Desuden er der medtaget en kolonne med produktionen efter meddelelse af denne godkendelse (sidste kolonne). Baggrunden for kolonnen forklares i det efterfølgende.

Ejendommens fosforbalance (kg fosfor/år ⁻¹)	Nudrift, uden miljømæssige tiltag	Screenet produktion	Fremtidig produktion med tiltag
Fosfor i husdyrgødning	3.731	3.976	3.976
Fosfor fjernet med afgrøderne	2.828	3.570	3.927
Fosforoverskud (total kg P)	903	406	49
Fosforoverskud (kg ha ⁻¹)	6,4	2,3	0,3

På intensive svinebrug med normal fodringspraksis vil der normalt ske en fosforophobning på udspretningsarealerne, hvis husdyrtætheden overstiger 1,3 DE/ha udspretningsareal.

Hvis der tilføres mere fosfor til udspretningsarealerne, end der fjernes med afgrøderne, vil overskuddet ophobes i jorden og med tiden er der risiko for et øget tab af fosfor med udvaskning til vandmiljøet.

Ud fra amtets regneark er det beregnet hvor stort P-overskuddet er på ejede og forpagtede arealer. Der indgår ikke aftalearealer i projektet.

Den screenede produktion på 248,1 DE vil medføre et årligt overskud af fosfor på udspretningsarealerne, da der med den nuværende afgrøde sammensætning ikke er balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor.

Amtet har i deres screeningsafgørelse regnet med at der kan fjernes 20 kg P ha⁻¹ som er det der anses for standarden. Ansøgers konsulent har oplyst at der fjernes 22 kg P ha⁻¹. Dermed reduceres tilførslen til recipienter og det samlede overskud af P på hele bedriften reduceres til 49 kg svarende til 0,3 kg P/ha, hvilket er tæt på balance mellem tilførsel og fraførsel.

I det nedenstående gennemgås tilførslen for de enkelte oplande.

Oplandet til Tybring Vig

Ifølge amtets screeningsafgørelse og de tilhørende beregninger i det fællesamtlige regneark tilføres oplandet til Tybring Vig (106,2 ha ejet areal) ca. 240 kg fosfor/år fra produktionen udover, hvad der fjernes med afgrøderne som gennemsnit over et sædskifte (under forudsætning af at der fjernes 20 kg P/ha). Ansøgers konsulent har oplyst at der kan fjernes 22 kg P/ha, således at overskuddet i stedet er på 29 kg P/ha, en reduktion på i alt 212 kg P/år i forhold til amtets vurdering og en samlet reduktion på i alt 438+212 = 650 kg P i forhold til den nuværende produktion.

Oplandet til Båring Vig

Ifølge amtets screeningsafgørelse og de tilhørende beregninger i det fællesamtlige regneark tilføres oplandet til Båring Vig (3,3 ha ejet og 36,7 ha forpagtet) ca. 91 kg

fosfor år udover, hvad der fjernes med afgrøderne som gennemsnit over et sædskifte (under forudsætning af at der fjernes 20 kg P/ha).

Den nuværende produktion tilfører et overskud på ca. 21 kg fosfor årligt og overskuddet er således øget med ca. 70 kg i forbindelse med amtets screening, idet det forpagtede areal der afvander til Båring Vig, ikke i nudriften har været i anvendelse til udspreddning af husdyrgødning fra Tellerupvej 15. Amtet har i deres afgørelse lagt vægt på at der ikke er tale om en væsentlig overskudstilførsel.

Ansøgers konsulent har oplyst at der også her kan fjernes 22 kg P/ha, således at overskuddet på arealerne i stedet er på 29 kg P, altså en forbedring på 40 kg P i forhold til amtets afgørelse.

Der bør dog arbejdes hen mod balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor til arealerne. Dog således at der på arealer med Pt under 4 (skal dokumenteres) kan tillades en mertilførsel på op til 4 kg P ha år⁻¹.

Der foreligger i dag ikke nyere analyser af fosfortallet på arealerne og det kan således ikke vurderes om der kan tillades ovennævnte mertilførsel. Miljøcentret ligger derfor amtets afgørelse vurdering til grund for vurderingen af området og accepterer således også en mertilførsel af fosfor på ovennævnte arealer.

Oplandet til Odense Fjord

Ifølge amtets beregninger i screeningsafgørelsen tilføres de ca. 32,3 ha forpagtede arealer i oplandet til Odense Fjord ca. 70 kg fosfor år udover, hvad der fjernes med afgrøderne set som gennemsnit over et sædskifte (under forudsætning af at der fjernes 20 kg P/ha). Med den nuværende produktion tilføres der i dag et overskud på ca. 200 kg fosfor årligt. Fosforoverskuddet er således reduceret med ca. 130 kg i forbindelse med amtets screening.

Ansøgers konsulent har oplyst at der også her kan fjernes 22 kg P/ha, således at overskuddet på arealerne i stedet er på 8 kg P. I alt reduceres fosfor overskuddet således på de ejede og forpagtede arealer i oplandet til Odense Fjord med 357 kg P (fra 405 kg P til 48 kg P).

Ansøger har desuden redegjort for at der vil blive anvendt fosforoptimeret foder. Ifølge konsulenten kan dette reducere overskuddet yderligere. Effekten af de forskellige tiltag er beskrevet i nedenstående skema med udgangspunkt i alle arealer.

Udgangspunktet for nudrift er et fosforoverskud beregnet ud fra et foder med 4,6 g P/FE svarende til et total fosforoverskud på 1.101 kg P på alle ejede og forpagtede arealer.

I nedenstående oversigt er der beskrevet tilpasninger med fosfor og deres forventede effekt. Overskudstilførslen skal som udgangspunkt forsøges reduceret til neutralitet = balance mellem tilførsel og fraførsel.

Metode til fosforfjernelse på ejede og forpagtede arealer:	Forventet reducerende effekt (kg fosfor år ⁻¹)
Fosforoptimeret foder (højt indhold af fordøjelige fosforkilder samt fytase) (0,56 kg P ab dyr (4,2 g P/FE) mod normalt 0,66 kg P ab dyr). Virker på alle arealer, men her er andelen på ejede og forpagtede arealer beregnet.	696
Fosfor fjernet med via afgrøderne 22,0 kg P ha ⁻¹ , hvor der normalt på lerjord regnes med fraførsel af 20 kg P ha ⁻¹ afgrøderne, hvilket skyldes større udbytte og ændret sædskifte	357
Forventet fosforoverskud på (total kg P) på ejede og forpagtede arealer	48

Den samlede overskudstilførsel af fosfor efter tilpasningerne på ejede og forpagtede arealer vil være på ca. 0,3 kg P ha⁻¹ år⁻¹ ved udspreddning på 178,5 ha. Det vurderes at et fosforoverskud på 0,3 kg ha⁻¹ år⁻¹ er acceptabelt.

Ansøger har oplyst at man vil tilstræbe at der vil arbejdes hen mod en balance for tilførsel og fraførsel af fosfor på ejede og forpagtede arealer, dels gennem yderligere reduktion af fosforindholdet i foder og øget udbytte på arealerne.

Miljøcentret vurderer at der på baggrund af ovennævnte bør stilles et vilkår i godkendelsen om dokumentation af fosfor tilførsel og fraførsel fra arealerne i form af et balanceregnskab på ejede og forpagtede arealer. Dog kan der på arealer med Pt under 4 (skal dokumenteres gennem analyser) tillades en mertilførsel på op til 4 kg P ha år⁻¹, forud for gennemførelse skal dette godkendes af kommunen.

Det skal gennem beregning dokumenteres, at Kg P ab dyr pr. dyr som gennemsnit er 0,56 for grise i vægtintervallet (30-115 kg). Såfremt det gennemsnitlige vægtinterval er anderledes ændres kg P ab dyr forholdsmæssigt.

Eventuelt større udskilning end 0,56 kg P ab dyr kan kompenseres ved hjælp af ændret sædskifte, øget areal eller fjernelse af halm, så vilkåret om max 0,56 kg P ab dyr pr. dyr skal ses i sammenhæng med de øvrige ting samt fosfor tallet.

3.11.3 Kvælstof

Forudsætning for amtets screening:

Foderets indhold af protein er i dag: 157,6 g protein/FE (norm). Med norm foderforbrug svarer det til 3,77 Kg N ab dyr pr. dyr.

Der er i forbindelse med amtets screening ikke foretaget optimering af foderet mht. protein, og der er således også for den ansøgte produktion regnet med 3,77 kg N ab dyr pr. dyr.

Produktionens tab af kvælstof er jf. screeningen opgjort i nedenstående tabel:

Beregnet kvælstof tab (kg) fra husdyrproduktionen på ejendommen: udvaskning fra udsprejningsarealerne (inkl. baggrundsbelastning) og ammoniakfordampning	Nuværende produktion	Fremtidig produktion Screenet (med særlige miljøtiltag)
Samlet kvælstoftab (vand og luftbåret) (sum af samlet ammoniakfordampning og udvaskningstab som følge af markdriften)	7.020	8.442
Samlet ammoniakfordampning (luftbåret kvælstof)	4.989	5.512
- heraf fordampning fra stald og lager	3.369	3.490
- heraf fordampning ved udbringning af husdyrgødning	1.621	2.022
Samlet N-overskud på udbringningsarealerne (udvaskningstab, inkl. effekt af lokalt afsat ammoniak).	2.031	2.930
- heraf N overskud fra lokal afsætning af ammoniak	499	551
- heraf overskud af kvælstof som følge af udbringning af husdyrgødning	1.532	2.379
- heraf udledt til overfladevand (45%)	914	1.319

Tabellen viser, at det samlede tab af kvælstof fra ansøgte produktion udgør ca. 8.442 kg kvælstof pr. år og fordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udgør ca. 2.000 kg kvælstof pr. år.

Tallet dækker over en forøgelse af fordampningen fra stald og lager og en forøgelse af overskuddet ved udbringning, således øges overskuddet ved udbringning fra 14 kg N/ha/år til 16 kg N/ha/år.

Betydningen af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen vil blive behandlet nærmere i et senere afsnit.

3.11.3.1 Udvasning af kvælstof i forhold til overfladevand

Den samlede udvasning af kvælstof fra den screenede produktion er beregnet til ca. 2.930 kg kvælstof år^{-1} , heraf til overfladevande ca. 1.319 kg kvælstof år^{-1} . Dette svarer til en samlet udvasning af kvælstof på 16 kg N ha^{-1} år^{-1} heraf til overfladevand med 7 kg N ha^{-1} år^{-1} .

/.. Ingen af de ejede arealer ligger i et International naturbeskyttelsesområde (Natura 2000). Se evt. bilag 5.7.

Recipenter

Afvandingen fra arealerne sker bl.a. via Hybækken, Hygind Bæk (Tybring Vig), Hindevad afløbet – Gamby Å (Båring Vig) og Stavis Å (Odense Fjord)

106,2 ha af ejendommens udbringningsarealer ligger i oplandet til Tybrind Vig. Hele arealet i dette opland er ejet.

40 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Båring Vig, fordelt på 3,3 ha ejet og 36,7 ha forpagtet.

32,3 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Odense Fjord. Alle 32,3 ha er forpagtede.

En del af de berørte vandområder (Tybrind Vig) udgør en del af det internationale naturbeskyttelses område Lillebælt (Ramsar-, EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsar området er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Odense Fjord/Seden Strand er ligeledes internationalt beskyttelsesområde.

Hovedparten (60 %) af ejendommens udbringningsarealer ligger i oplandet til Tybrind Vig. Den resterende del af udbringningsarealerne ligger i oplandene til Båring Vig (20 %) og Seden Strand/Odense Fjord (20 %).

Tybrind Vig

Med de i screeningen anførte tiltag til begrænsning af kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealer i oplandet til Tybrind Vig vil der ikke ske nogen merudvaskning af kvælstof til vandområdet som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen. Uden de pågældende miljøtiltag ville der ske en merudvaskning på ca. 280 kg kvælstof/år, hvoraf ca. 125 kg kvælstof/år ville være blevet udledt til vandområdet.

Tybrind Vig, Eskør Inddæmning og Flægen udgør en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Lillebælt (Ramsar-, EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Tybrind Vig og Flægen er i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (Regionplan 2005-) målsat som reference-område for naturvidenskabelige studier. Strandenge, enge og moseområder ved Flægen og Eskør inddæmning er i Fyns Amts naturkvalitetsplan (Regionplan 2005-) højest målsat som områder af international/national betydning (A målsat).

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Lillebælt" omfatter "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige", "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der

koloniserer mudder og sand"; "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelse", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Udpegningsgrundlaget for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområderne omfatter ynglende liste I-arter (havterne, fjordterne, dværgterne, klyde og mosehornugle) samt store forekomster af trækfuglene sangsvane, -troidand, bjergand, edderfugl, fløjlsand, hvinand og toppet skallesluger-.

Tybrind Vig er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer, mens Flægen og Eskør Inddæmningen er særligt sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Mål-sætningerne for vand- og naturområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. En opfyldelse af målsætningen for Flægen, Eskør Inddæmningen og Tybrind Vig forudsætter, at den nuværende næringsstofftilførsel til vand- og naturområdet reduceres, herunder en reduktion af næringsstofftilførslen fra den eksisterende husdyrproduktion i oplandet.

Husdyrtætheden i oplandet til Tybrind Vig/Flægen er i dag så høj, at særlige miljøforanstaltninger på landbrugsbedrifterne er påkrævet, hvis miljøkvalitetsmålsætningerne for vandområderne skal opfyldes. En forøgelse af husdyrholdet i oplandet til disse vandområder vil yderligere vanskeliggøre målopfyldelsen.

Seden Strand/Odense Fjord

Med de i screeningen anførte tiltag til begrænsning af kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealer i oplandet til Seden Strand/Odense Fjord vil der ikke ske nogen merudvaskning af kvælstof til vandområdet som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen. Uden de pågældende miljøtiltag ville der ske en merudvaskning på ca. 85 kg kvælstof/år, hvoraf ca. 40 kg kvælstof/år ville være blevet udledt til vandområdet.

Seden Strand og den nordvestlige del af Odense Fjord er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Odense Fjord (EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Odense Fjord er i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (Regionplan 2005-) målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Den nordvestlige del af fjorden har en højere målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Odense Fjord omfatter naturtyperne "sandbanker med lavvandet vedvarende dækkede af havvand", "mudder og

sandflader blottet ved ebbe", –"større lavvandede bugter og vige", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "vegetation af kvæller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden", "vandløb med vandplanter", "våde dværgbusksamfund med klokkelyst", "tørre dværgbusksamfund (heder)", "enekrat på heder, overdrev eller skrænter", "tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær" samt "bøgeskove på muldbund".

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet Odense Fjord omfatter ynglende liste I-arter (havterne, splitterne, rørhøg og klyde) samt store forekomster af trækfuglene knopsvane, sangsvane, toppet skallesluger, stor skallesluger og blyhøne.

Seden Strand/Odense Fjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften.

Båring Vig

Der vil ske en merudvaskning af kvælstof på ca. 540 kg kvælstof/år til Båring Vig som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen, hvoraf ca. 245 kg kvælstof/år vil blive udledt til vandområdet.

Båring Vig er i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (Regionplan 2005-) målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Målsætningen for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Båring Vig er mindre sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Det vurderes, at ansøgte i sig selv vil have mindre betydning for målsætningsopfyldelsen for vandområdet.

Beskrivelse af tiltag

I screeningen er det således beskrevet at der skal ske en reduktion af udvaskningen til Tybrind Vig og Odense Fjord i forhold til målsætningen. Der er derfor i forhold til den nuværende produktion i screeningen gjort tiltag som reducerer udvaskningen med sammenlagt 167 kg N gennem etablering af fangafgrøder.

Det er oplyst fra screeningen at der etableres ca. 15 ha efterafgrøder eller ca. 10 ha frøgræs udover de lovpligtige 10 % af de ejede og forpagtede arealer. Altså i alt ca. 33 ha efterafgrøder.

Da der ved miljøgodkendelser skal vurderes på belastningen fra hele produktionen er der forsøgt at opgøre hvor meget udvaskningen i de enkelte afstrømningsområder skal/bør reduceres for at der ikke sker udvaskning af kvælstof som følge af husdyrproduktionen.

Ansøgers konsulent har udfyldt nedenstående skema som viser effekten af alle de tiltag som gøres for at reducere udvaskningen.

Tiltag til reduktion af kvælstofudvaskning en fordelt på oplande på ejede og forpagtede arealer	Udspretningsareal (eget eller forpagtet) (ha)	Udvaskning fra arealerne som følge af husdyrproduktionen (udvaskning 45%) Før tiltag (kg N)	Effekt af tiltag på udvaskning (Kg N)	Udvaskning fra produktion med miljøtiltag på ejede og forpagtede arealer (Kg N)
Tybrind Vig	106,2	785		536
- Efterafgrøder	(11,5+10,6)		249	
Båring Vig	40	295		250
- efter afgrøder	4		45	
Odense Fjord	32,3	239		165
- efter afgrøder	(3,4+3,2)		74	
Total		1319	368	951

Ved gennemførelse af ovennævnte tiltag med etablering af efterafgrøder eller frøgræs på 10 % af arealerne i de forskellige oplande reduceres det samlede kvælstoftab gennem udvaskning til overfladevand fra produktionen med ca. 15 % i forhold til det screenede projekt.

Der er allerede i forbindelse med screeningen reduceret med 167 kg, således at udvaskningen til overfladevand i alt reduceres med 28 % på ejede og forpagtede arealer i forhold til en produktion uden tiltag.

Set over et gennemsnit for oplandet til Tybrind Vig vil udvaskningen som gennemsnit være reduceret til 536 kg N /106,2 ha = 5 kg N/ha i forhold til husdyrproduktionen. Tilsvarende for Odense Fjord vil udvaskningen også som gennemsnit være reduceret til 5 kg N/ha.

Samlet vurdering i forhold til overfladevand

Amtet har screenet udvidelsen og i forbindelse med dette er der indarbejdet tiltag som sikre at der ikke sker en merudvaskning til de internationale naturområder Tybrind Vig og Odense Fjord.

I forbindelse med miljøgodkendelsen er der indarbejdet yderligere tiltag som reducerer det samlede kvælstoftab således at der arbejdes hen mod en mindre belastning af overfladevandet i internationalt naturbeskyttelsesområde.

Det er vurderet at de beskrevne tiltag vil være tilstrækkelige til at sikre at der arbejdes hen mod en opfyldelse af målsætningen for områderne. Samtidig vurderes det at der pt. ikke er muligt at stille yderligere krav til kvælstofopsamlingen i forhold til at reducere udvaskningen yderligere.

Der skal i godkendelsen stilles vilkår om at der til enhver tid skal etableres efterafgrøder på 10 % af arealerne.

3.11.3.2 Påvirkning af grundvand med kvælstof

Udbringningsarealerne ligger ikke indenfor nitratfølsomme indvindingsområder for drikkevand,

Den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen vil således ikke medføre nogen merbelastning med kvælstof på nitratfølsomt indvindingsområde.

Dermed skal der i denne godkendelse ikke stilles krav om yderligere kvælstofopsamling fra arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

3.11.3.3 Fordampning af kvælstof i forhold til naturområder

I det fællesamtslige regneark er den fremtidige ammoniakfordampning (stald, lager og udbringning) beregnet til 5.630 kg N år⁻¹. Heraf kommer 3.622 kg N år⁻¹ fra fordampning fra stald og lager.

I forbindelse med screeningen er det indarbejdet at der etableres luftrensesystem, således at ammoniakfordampningen fra stald og lager er reduceres med 785 kg i forhold til traditionel slagtesvineproduktion uden luftrensning.

DMU har i 2005 beregnet den gennemsnitlige lokale baggrundsbelastning med kvælstof i Ejby Kommune til 16,72 kg N ha⁻¹ år⁻¹. Dette niveau er beregnet som et gennemsnit for 3 år og indføjet i det fællesamtslige regneark.

Amtet skriver i deres screeningsafgørelse:

Ammoniakfordampningen fra stald og lager forøges med ca. 120 kg kvælstof/år, og ammoniakfordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning forøges med ca. 400 kg kvælstof/år som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen.

Den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen vurderes at give anledning til øget belastning af en stævningssskov nordvest for ejendommen, Tellerup Bjerge og en fredskov langs det nye forpagtede areal.

Stævningssskov nordvest for ejendommen

./.. Stævningssskoven ligger 520 meter nordvest for ejendommen, se evt. kortbilag 5.11 som viser naturen i området. Bevoksningen består af almindeligt løv med hassel og har en bevaringsstatus som en bevoksning af stor betydning. Tålegrænsen for stævningssskoven er 10-20 kg kvælstof/ha/år.

Det vurderes, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen vil give anledning til en forøget afsætning af luftbåret ammoniakkvælstof på stævnings skoven på ca. 0,1 kg kvælstof/ha/år frastald/lager. Den gennemsnitlige baggrundsbelastning for kommunen er 16,7 kg kvælstof/ha/år. På grund af naturområdets ruhed er baggrundsbelastningen på naturområdet 26,8 kg kvælstof/ha/år. Sammen med bidraget fra den nuværende produktion på ejendommen på 1,6 kg kvælstof/ha/år giver det en samlet lokal afsætning på ca. 28,4 kg kvælstof/ha/år. Hertil kommer bidrag fra andre lokale kilder.

Tellerup Bjerge

Tellerup Bjerge er en del af et større skovområde 350 meter syd for ejendommen. Skoven består dels af produktionsskov dels af løvskov. For de dele, der består af løvtræer vurderes tålegrænsen at ligge i størrelsesordenen 20 kg kvælstof/ha/år.

Det vurderes, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen vil give anledning til en forøget afsætning af luftbåret ammoniakkvælstof på skoven på op til ca. 0,1 kg kvælstof/ha/år fra stald/lager og markstakke.

Den gennemsnitlige baggrundsbelastning for kommunen er 16,7 kg kvælstof/ha/år. På grund af naturområdets ruhed er baggrundsbelastningen på naturområdet 26,8 kg kvælstof/ha/år. Sammen med bidraget fra den nuværende produktion på ejendommen på 2,9 kg kvælstof/ha/år giver det en samlet lokal afsætning på ca. 29,7 kg kvælstof/ha/år.

Fredskov langs nyt forpagtet areal

Fredskoven ligger langs det nye forpagtede areal ved Rugård. Skoven består primært af løvtræer og tålegrænsen vurderes at ligge i størrelsesordenen 20 kg kvælstof/ha/år.

Det vurderes, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen vil give anledning til en forøget afsætning af luftbåret ammoniakkvælstof på skoven på op til ca. 0,3 kg kvælstof/ha/år fra udbringningsarealer der støder op til skoven. Den gennemsnitlige baggrundsbelastning for kommunen er 16,7 kg kvælstof/ha/år. På grund af naturområdets ruhed er baggrundsbelastningen på naturområdet 26,8 kg kvælstof/ha/år. Samlet giver det en lokal afsætning på ca. 27,1 kg kvælstof/ha/år.

Andre naturområder

Ingen andre lavere målsatte naturområder (C eller D målsatte i Fyns Amts naturkvalitetsplan, Regionplan 2005-) i lokalområdet får en mertilførsel af luftbåret ammoniak-kvælstof på mere end 0,5 kg kvælstof/ha/år.

Samlet vurdering i forhold til natur

Allerede med den nuværende husdyrproduktion i området vurderes det, at tålegrænsen er eller kan være overskredet for de nævnte naturområder. Den ansøgte udvidelse af produktionen vil give anledning til yderligere overskridelse af områdernes tålegrænse i strid med deres målsætning.

En sikring af de eksisterende naturværdier fordrer, at baggrundsbelastningen i lokalområdet til de højt målsatte naturområder i dette lokalområde reduceres.

Den ansøgte produktion vil bidrage til, at baggrundsbelastningen til naturområder i lokalområdet forøges (kumuleret effekt).

Målsætningerne for naturområderne i regionplanen er fastlagt på baggrund af lokaliteternes aktuelle og tidligere naturindhold, deres størrelse, struktur, tilstand og udnyttelse. I naturkvalitetsplanen har Fyns Amt opstillet mål for hvilken tilstand og naturindhold, de enkelte naturområder skal have i fremtiden. Med naturområder menes i den sammenhæng moser, ferske enge, strand enge, heder og overdrev, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3.

A-målsætning betyder, at området skal være egnet som levested og spredningskilde for store bestande af naturtypenes karakteristiske dyre- og plantearter herunder også meget sjældne arter. Områderne har højeste prioritet i amtets aktive naturforvaltning.

B-målsætning betyder, at området skal være egnet som levested og spredningskilde for naturtypenes karakteristiske dyre- og plantearter herunder også sjældne arter. Områderne har meget høj prioritet i amtets aktive naturforvaltning.

Miljøcentrets vurdering:

Amtet har i deres vurdering kigget på merbelastningen af naturområderne. Ved en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere på den totale belastning.

/.. Ved hjælp af det fællesamtslige regneark er både merbelastningen og den samlede depositionen af kvælstof fra stald og lager beregnet for naturområderne nr. 1-10. Se tabellen herunder og se på oversigtskort 5.8. De opgivne afstande er vejledende.

Værdierne for produktionen er inkl. iværksættelse af miljøtiltag (luftrensning).

I forhold til belastning med kvælstof via fordampning er der ved amtet indhentet oplysninger om tålegrænsen for de enkelte naturtyper, hvor disse i dag er fastlagt.

Tålegrænserne fremgår af nedenstående tabel og af oversigtskort 5.8.

Natur Område Nr.	Natur område (Type og nr. på oversigtskort)	Mål-sætning (A, B og C)	Afstand fra stalden meter	Tåle grænse kg NH ₃ ha ⁻¹ år ⁻¹	Merbelastning / Nuværende belastning fra produktion kg NH ₃ ha ⁻¹ år ⁻¹	Total belastning i området efter udvidelse kg NH ₃ ha ⁻¹ år ⁻¹
1	Stævningsskov	-	520	10-20	0,1/1,6	28,5
2	Fredskov	-	350	20	0,1/2,9	29,7
3	Hede/overdrev	A	1100	10-25	0,0/0,3	23,7
4	Mose/overdrev	C	1650	15-25	0,0/0,1	20,2

5	Mose	B	2500	15-25	0,0/0,0	20,1
6	Mose	A	900	15-25	0,0/0,2	20,2
7	Mose	C	2500	15-25	0,0/0,1	20,1
8	Mose/overdrev	A	900	15-25	0,0/0,2	20,2
9	Mose	A	1650	15-25	0,0/0,0	20,1
10	Overdrev	B	2500	15-25	0,0/0,0	20,1

I screeningen er det afgjort at ingen højere målsatte områder belastes med mere end 0,1 kg N. Der er af amtet foretaget en vurdering som siger at en forøgelse af belastningen med 0,1 kg ikke kan udløse krav om en VVM-redegørelse.

Det ses af ovenstående tabel at langt de fleste naturområder i omgivelserne omkring Tellerupvej 15, er beliggende så langt fra ejendommen at de ikke eller kun i ubetydelige grad belastes med kvælstof fra ejendommen. For 7 ud af de 10 naturområder udgør den beregnede baggrundsbelastning således 20 kg ud af en total belastning på 20,1-20,2 kg/ha/år.

Stævningsskoven (1) og Fredsskoven (2) belastes med i alt hhv. 1,7 og 3,0 kg NH₃ pr. ha pr år som følge af produktionen.

Det vurderes ikke at kvælstofbelastningen af skovområderne kan medføre at der skal stilles krav om yderligere rensning af afgangsluften fra staldene. Dette begrundes bl.a. med at er tale om en forholdsvis dyr løsning at gennemføre og selvom der renses for 100 % af afgangsluften vil tålegrænsen for naturområdet fortsat være overskredet væsentligt.

Dertil kommer at skove fra 2007 ikke længere indgår i miljøreguleringen af kvælstof fra landbrug. Miljøcentret har derfor vurderet at det ikke på baggrund af skovområderne vil være proportionalt at stille yderligere krav om ammoniakrensning af afgangsluften fra staldene.

Sydøst for ejendommen ligger der et stort sammenhængende hede/overdrevs område (3). Området er A-målsat . Tålegrænsen for mosen er vurderet til 10-25 kg. Den totale belastning på området efter udvidelsen kan beregnes til 23,7 kg N ha⁻¹ år⁻¹. Heraf udgør baggrundsbelastningen at udgøre 23,4 kg N pr. ha pr år.

Ejendommens belastning af området er beskedent, og afstanden og vindretningen til området betyder at der selv ved en fordobling af renskapaciteten i forhold til amtets afgørelse vil der ikke blive ændret på belastningen med ammoniak i dette område. Miljøcentret har derfor vurderet at det ikke vil være proportionalt at stille yderligere krav om ammoniakrensning af afgangsluften fra staldene af hensyn til hede/overdrevsområdet.

Der er som en del af screeningsafgørelsen indarbejdet at gylle hvor det er muligt vil blive udbragt med nedfælder, hvilket vil reducere fordampningstabet af kvælstof ved udbringning.

I forhold til internationale naturområder vurderes fordampningen fra staldene ikke at udgøre et miljømæssigt problem.

3.12 Samlet konklusion i forhold fladearealerne.

Vurdering af belastningen med kvælstof og fosfor på overfladerecipienter

Nogle af de berørte vandområder udgør en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Lillebælt (Ramsar- EF-habitat og EF-fuglebeskyttelsesområde), hvor Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper de er udpeget for. Ramsar udpegningen betyder endvidere at beskyttelsen skal fremmes.

Amtet angiver i screeningsafgørelsen at der skal ske en reduktion af næringsstofftilførslen til disse recipienter for at målsætningerne kan opfyldes.

Amtet har screenet udvidelsen og ikke fundet grundlag til at kræve en VVM-redegørelse, idet der ikke sker en merbelastning af områderne.

I forbindelse med screeningen er der indsendt oplysninger om anvendelse af foder med optimeret proteinsammensætning, som reducerer udvaskningen af kvælstof i forhold til en traditionel produktion.

I forbindelse med denne godkendelse er der indarbejdet oplysninger om efterafgrøder på 10 % af de ejede og forpagtede arealer. Dette sikrer ligeledes at der sker en reduktion af udvaskningen i forhold til traditionel drift.

I redegørelsen er der beskrevet et ændret sædskifte som fjerner 22 kg P pr. hektar, anvendelse af fosfoptimeret foder (0,55 kg P ab dyr). Det samlede P overskud på de ejede og forpagtede arealer vil således blive reduceret fra 2 kg P/ha til 0 kg P/ha.

Det vurderes at de tiltag som ansøger konsulent er fremkommet med i forbindelse med denne godkendelse vil være medvirkende til at næringsstoffbelastningen fra husdyrproduktionen ved recipienter reduceres og at der derfor arbejdes hen mod en opfyldelse af målsætningerne i regionplanen og en sikring af en forbedret miljøtilstand.

Der skal i godkendelsen stilles vilkår om at der fremover udarbejdes næringsstoffbalancer i det mindste for kvælstof og fosfor. Desuden skal der stilles vilkår om korrigerende handlinger såfremt der viser sig et større overskud end beregnet ved denne godkendelse.

Der skal ligeledes stilles vilkår om kvælstofopsamlende fangafgrøder som beskrevet amtets screeningsafgørelse (er gengivet i denne miljøtekniske redegørelse) og vilkår om yderligere fangafgrøder (er ligeledes beskrevet i denne redegørelse) i alt skal der etableres efterafgrøder på 10 % af arealerne..

Ammoniakfordampning

Ammoniakfordampningen forventes reduceret med ca. 800 kg N i forhold til en traditionel produktion. Reduktionen er opnået ved luftrensning af ventilationsluften.

I forhold til at reducere fordampningen af ammoniak ved udbringning tilstræbes det at al gylle, hvor det er muligt på grund af afgrøden og vejrlig, vil blive udbragt med nedfælder. Dette forventes at have en reducerende effekt på ammoniakfordampningen og forventes at kunne reducere N-tabet via fordampning med 50 % i forhold til traditionel udbringning med slæbeslanger.

Der er således påbegyndt tiltag som arbejder hen mod en reduktion i ammoniakfordampningen fra produktionen, hvilket skønnes at kunne være med til at sikre at intentionerne i regionplanen efterleves.

Der vil i godkendelsen blive stillet vilkår om at landbruget ved indretning og drift skal virke for at ammoniakfordampningen fra produktionen skal reduceres.

Desuden vil der blive stillet vilkår om anvendelse rensning af ventilationsluften for ammoniak på 750 af de i alt 1500 stipladser med drænet gulv (minimum 20 % renseseffekt ift. den totale emission af ammoniak uden rensning), og dokumentation for drift af rensesystemet og det øvrige ventilationsanlæg samt vedligehold af renselanlægget.

Der vil blive stillet vilkår om at skulle dokumentere anlæggets effekt.

3.13 Forureningsbegrænsende foranstaltninger

Tankning af diesel sker i maskinhus. Der udstrøs spåner ved spild.

Olietromler og lignende opbevares ligeledes indendørs i maskinhus fast gulv, hvorved daglig spild af olieprodukter på bar jord undgås.

Spildolie opbevares i særskilt tank med opsamlingskar.

Bekæmpelsesmidler opbevares på ejendommen, i separat aflåst, frostfri container.

Stuehus og stalde opvarmes af oliefyr

3.14 Renere teknologi (BAT)

Der anvendes BAT teknologi i form af kemisk luftrensning fra Scan Airclean.

Endvidere er der indarbejdet miljømæssige tiltag i form af foderoptimering i forhold til fosfor, tilsætning af fytase til foderet, etablering af fangaafgrøder til reduktion af udvaskning af kvælstof samt udbringning af gylle med nedfælder hvor dette er muligt.

3.15 Risikobetonede aktiviteter

Forureningsrisikoen ved håndtering af husdyrgødning i øvrigt, kunstgødning, sprøjtemidler, brændselsolie, veterinære hjælpemidler samt døde dyr vurderes at være lav med de tiltag der er foretaget.

4 Samlet miljøteknisk vurdering

4.1 Relationer til miljøbeskyttelsesloven

Svineproduktioner med mere end 210/250 dyreenheder er omfattet af:

- § 33 i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 af lov om miljøbeskyttelse med senere ændringer.
- Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed.
- Reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/97 om godkendelse af husdyrbrug.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m.
- Miljøministeriets bekendtgørelse om brugerbetaling

4.2 Konklusion

Der er foretaget en forudgående offentlig annoncering i dagspressen. Annonceringen medførte ingen henvendelser vedrørende udvidelsen.

Der er sendt høring ud til de nærmeste naboer og foretaget partshøring af en nabo i forhold til at der skal meddeles dispensation i forhold til afstandskrav i husdyrgødningsbekendtgørelsen til et markskel.

Kommunen har ikke modtaget information om at Amtets screening er blevet påklaget.

Der vil være en 8 årig retsbeskyttelse på vilkårene i godkendelsen. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i Miljøbeskyttelsesloven.

I forhold til ammoniakfordampning, udvaskning af næringsstoffer og grundvand er der foretaget en vurdering. Det er nærmere beskrevet under de relevante afsnit i denne redegørelse.

Der er indarbejdet tiltag som reducerer belastningen i forhold til en traditionel slagtesvineproduktion og i forhold til den eksisterende produktion.

Der etableres forhøjede ventilationsafkast (2,5 meter over kip) som skal sikre at de nærmeste naboer ikke oplever øgede gener fra produktionen.

Tiltagene er bl.a. optimeret foder (fosfor), ændret sædskifte således at fosforfjernelsen via afgrøder øges, indarbejdelse af efterafgrøder/frøgræs i sædskiftet udover det lovpligtige efterafgrøde areal samt etablering af luftrensning fra staldanlægget med en samlet renseeffekt på min. 20 %.

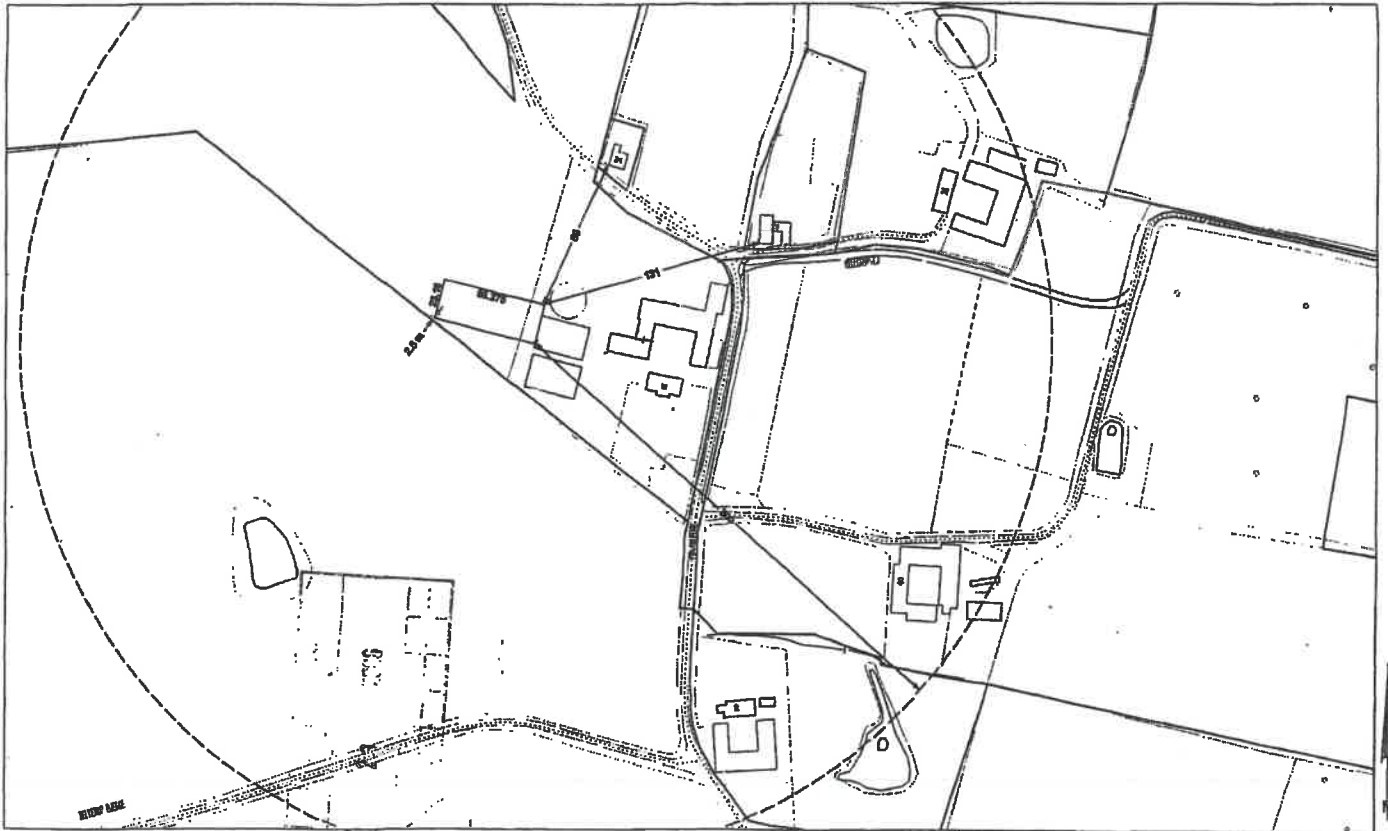
Ansøger har endvidere oplyst at man i fremtiden vil undersøge muligheden for at reducere belastningen på arealerne gennem separering og/eller afbrænding af husdyrgødning.

Det anbefales derfor at der meddeles godkendelse til produktionen og gives dispensation til placering af den nye stald i forhold til markskel.

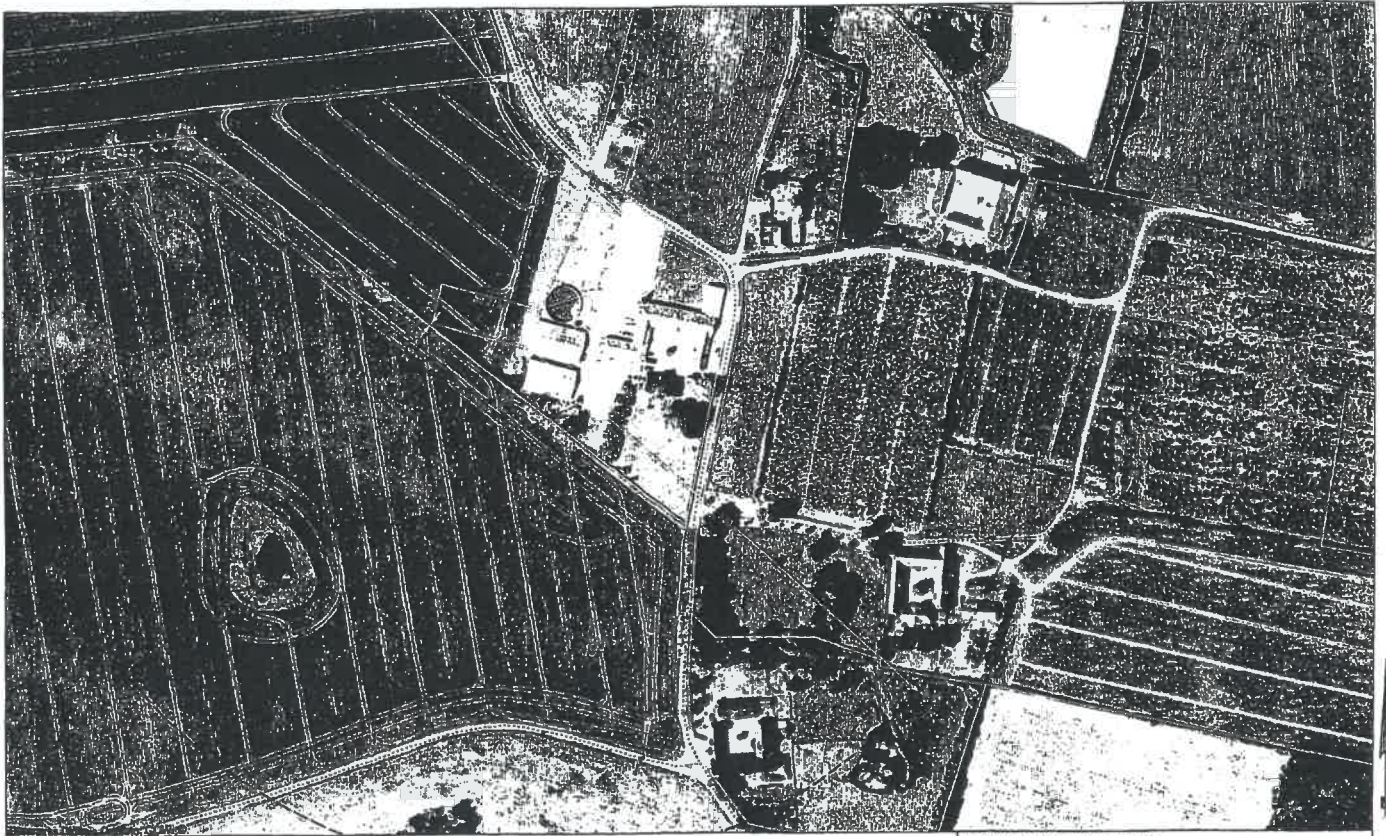
Jonna Lund

5. Bilag

- 5.1 Målfast oversigtskort (1:2000)
- 5.2 Målfast oversigtskort (1:2000) (Ortofoto)
- 5.3 Situationsplan med staldnumre og øvrige bygninger (1:1500)
- 5.4 Situationsplan med placering af ventilationsafkast før udvidelse
- 5.5 Situationsplan med placering af ventilationsafkast efter udvidelse
- 5.6 Udspretningsarealer til husdyrgødning, ejede og forpagtede ved Ejby.
- 5.7 Udspretningsarealer til husdyrgødning, forpagtede ved Søndersø.
- 5.8 Målsatte naturområder nær ejendommen med tålegrænser
- 5.9 Udspretningsarealer med markblok numre ved Ejby
- 5.10 Udspretningsarealer med markblok numre ved Søndersø
- 5.11 Kort fra amtets screening

Projekteret stald - Tøllerupvej 15			
Bynavn: Tøllerup			
Kommune: Eby			
Amt: Fyn			
J.nr.: 2008229	jan	Målt 1:2000	18. sep. 2008
LIFA AS Dambovej 11 5492 Visenbjerg			
TE 54201520 Fax 54201522 E-mail land@lifa.dk			
Noter: ANLÆG PÅRUBES UDENOMMEJLIGHEDS OG UDEN FORBEHOLD			

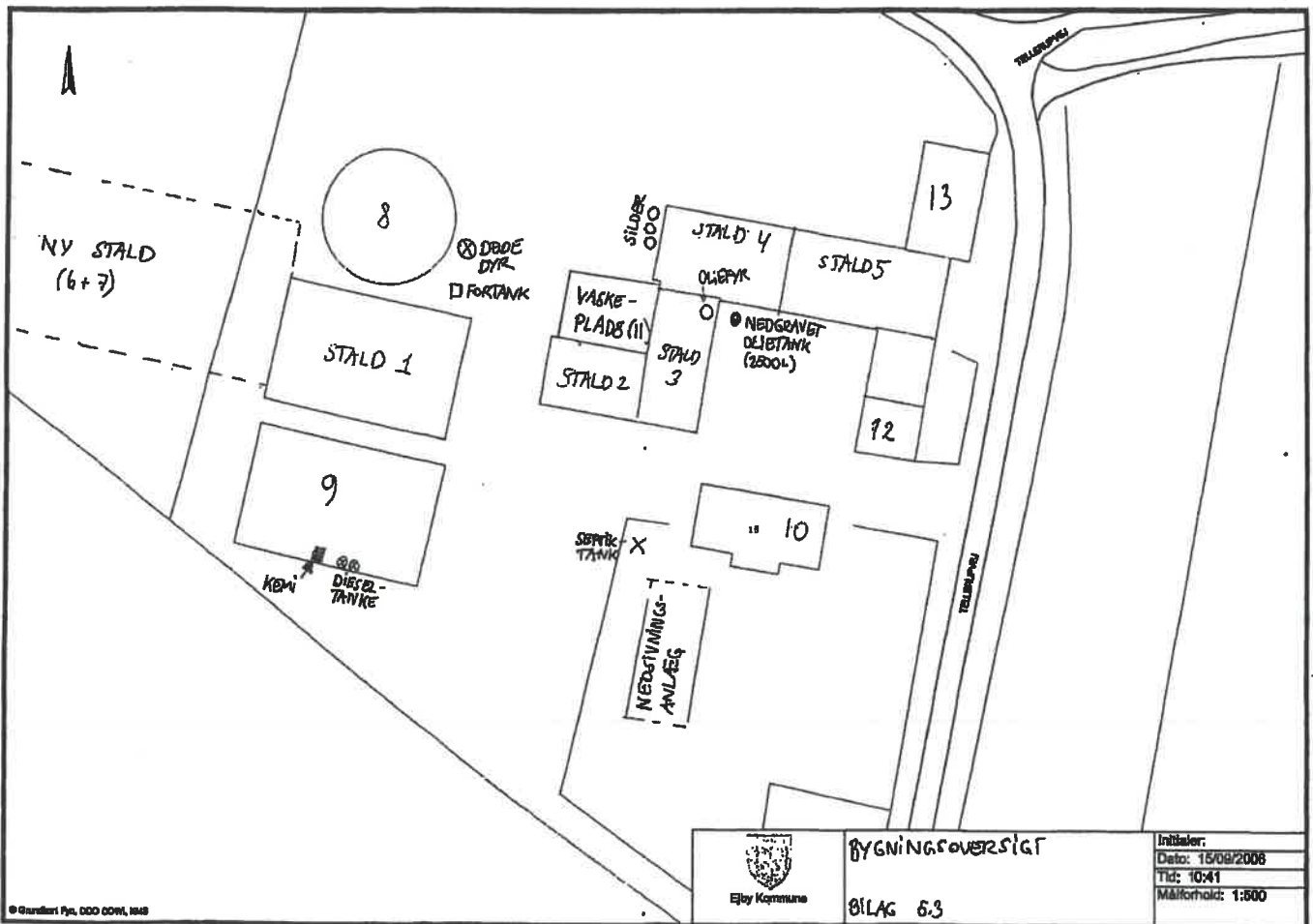
0 40 80 120 160 200 m

Projektet stald - Tøllervvej 15			
Bynavn: Tøllervvej			
Kommune: Ejby			
Amt: Fyn			
J.nr.: 20065229	jan	Mål 1:2000	19. sep. 2008
LIFA A/S Damebovej 11 5462 Vesenbjerg			
Tel. 64801800 Fax 64801800 E-mail land@lifa.dk			
Notar: AARUP FREDERICKA REKTORSEN MEDDELING OG BREV VILLS VANDERBERG			

D.1.1.0 0.0

© Grundfos A/S, 000 0000, 1998

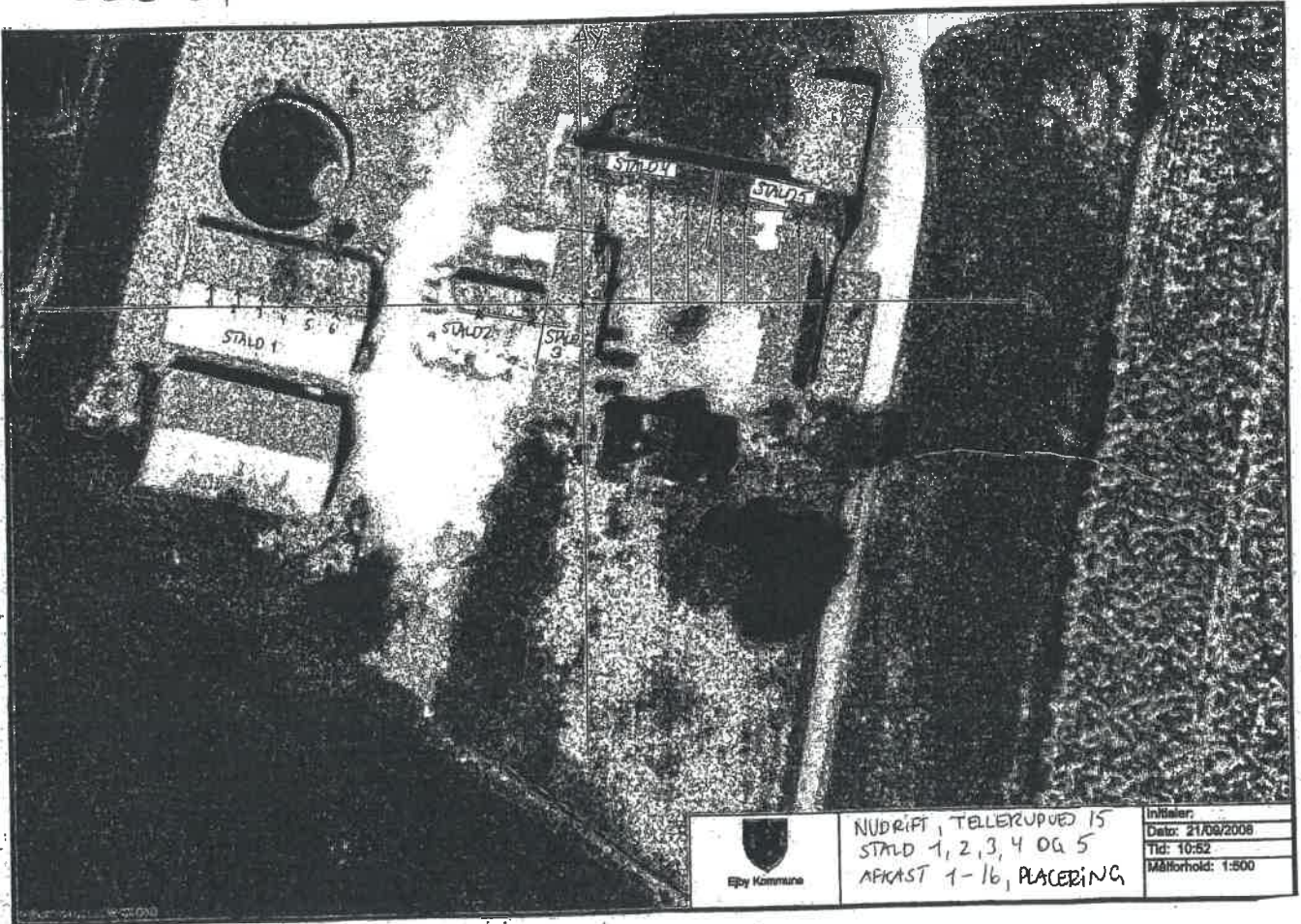
Ejby Kommune

BYGNINGSOVERSIGT

BILAG 6.3

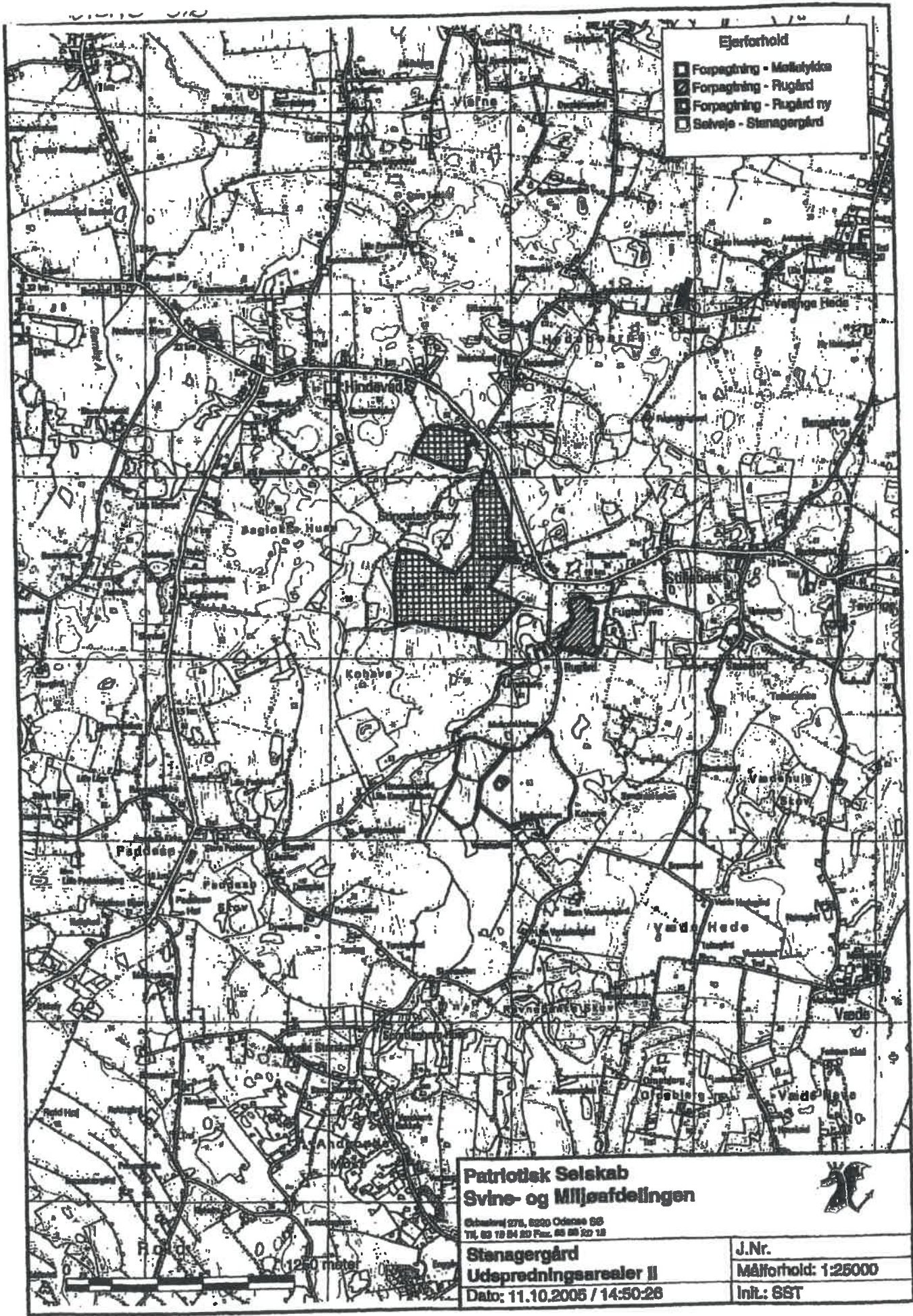
Initialet:
Dato: 15/09/2008
Tid: 10:41
Måltorhold: 1:500

BILAG 5.4

BILAG 5.5

Ejerforhold

- Forpagtning - Mellemtykke
- ▨ Forpagtning - Rugård
- ▩ Forpagtning - Rugård ny
- Solveje - Stenagergård

**Patriotisk Selskab
Svine- og Miljøafdelingen**

Østvej 276, 8220 Odense SØ
Tlf. 63 18 84 83 Fax. 63 88 32 18

**Stenagergård
Udepredningsarealer II**
Dato: 11.10.2005 / 14:50:26

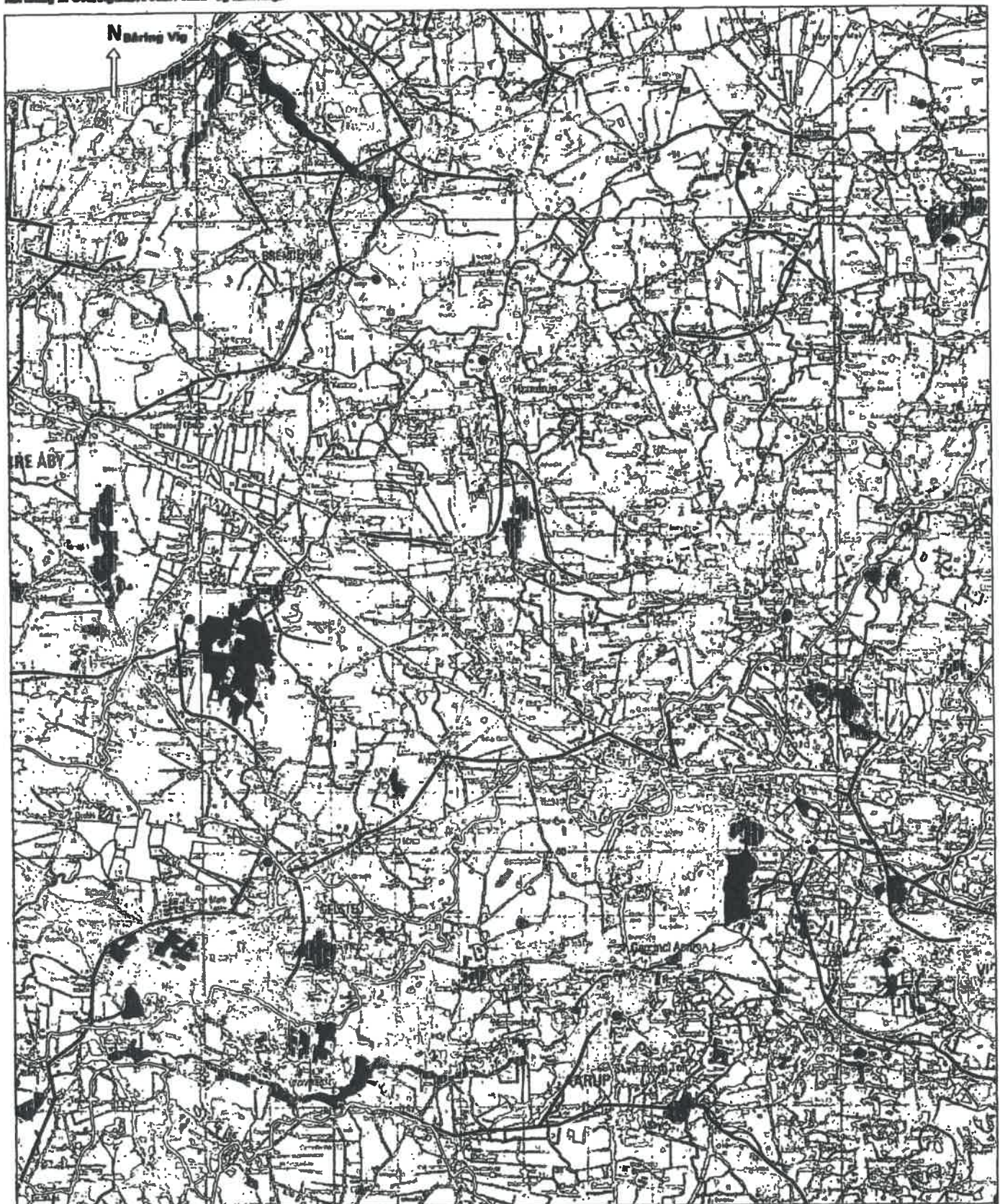
J.Nr.
Målforskel: 1:25000
Init.: S8T

BILAG 5.11

Kortbilag 1: Oversigtskort over vand- og landmiljø

Fyns Amt
Natur- og vandmiljøsektionen

J. nr. 5-50-12-429-50-2005
18. januar 2006

Naturkvalitetsplan:
■ Målestning A
▨ Målestning B

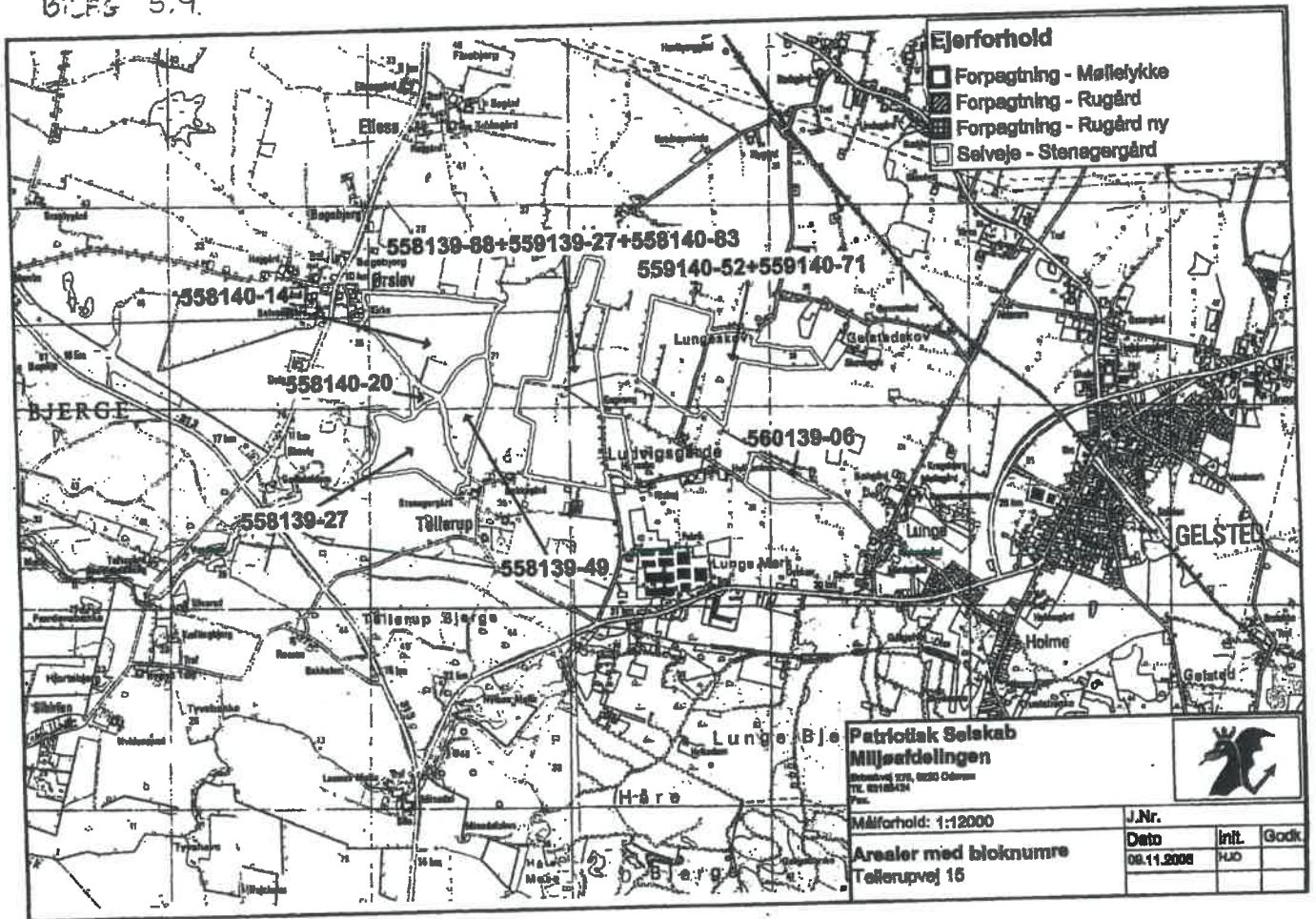
- Hovedoplånd
- Deloplånd
- Afmærkede opstevningsledninger
- Hovedvandløb
- Rensning
- Naturvidenskabeligt referenceområde
- ▨ Internationale naturbeskyttelsesområder
- ▨ Støvsingskov

63 naturområder : Udspretningsarealer :

- Moer
- Eng
- Søer
- Overdrev
- Strandenge
- Hede
- Ejede arealer
- Forpagtede arealer
- ▨ Aftalearealer
- ▨ Græsningarealer
- ★ Beliggenhed af anøgers bygninger

BILPS 5.9.

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen
 Skovvej 27, 0220 Odense
 TEL. 67182424
 Fax

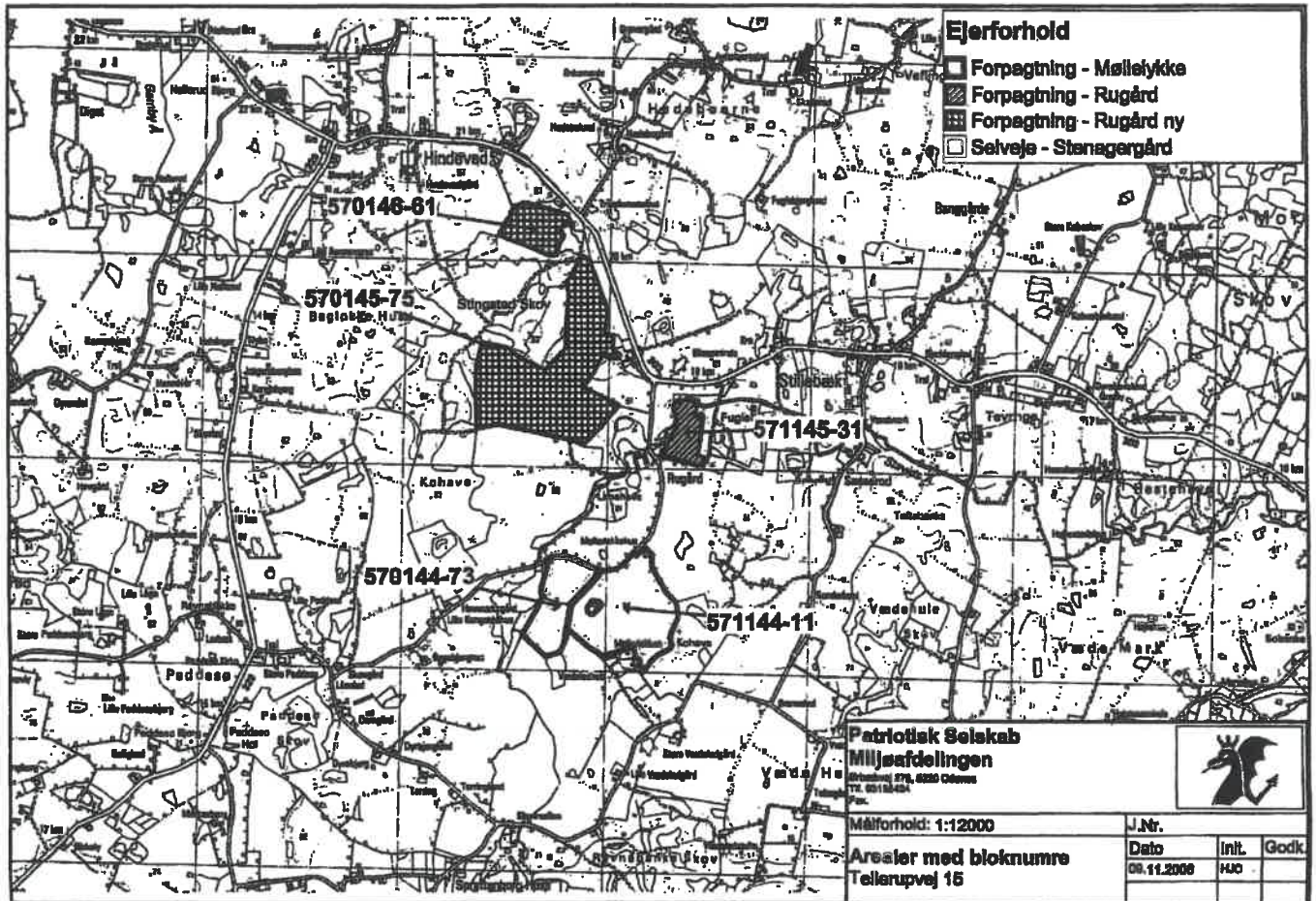
Målforshold: 1:12000

Arealer med bloknumre
 Tøllerupvej 15

J.Nr.	Init.	Godk.
Dato		
08.11.2008	MLD	

BILAG 5.10

Patriotisk Selskab
Miljøafdelingen
 Skovvej 17, 4220 Odense
 Tlf. 66124514

Målforskel: 1:12000

Områder med bloknumre
 Tellerupvej 15

J.Nr.	Dato	Init.	Godk.
	09.11.2008	HJC	

